

Tilkendegivelse om branchevejledning om tarifering af lokale sammenslutninger af elkunder

Udskriftsdato: 7.10.2025 14.35

Sagsnr.: 24/02400

Afgørelsesdato: 2.7.2025

Resume

Forsyningstilsynet tager branchevejledning om tarifiering af lokale sammenslutninger til efterretning

Indholdsfortegnelse

Resumé	5
Tilkendegivelse	6
Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets tilkendegivelse fremgår nedenfor i forlængelse af afsnittet Vejledning.	6
Vejledning	6
Tidsbegrænsning og kommende branchevejledning	6
Sagsfremstilling	7
Metodebeskrivelse for tarifiering af lokale sammenslutninger elkunder	8
Indledning	8
Vilkår for lokale sammenslutninger af elkunder	9
Geografisk afgrænsning	9
Antal elkunder pr. sammenslutning	10
Særligt vedrørende en elkundes til- og fraflytning	11
Ændringer i lokale sammenslutninger, der skyldes netvirksomhedens forhold	12
Krav om elproducerende anlæg	12
Fordeling af udgifter i sammenslutningen	13
Afregningspunkter	13
Metodens priselementer	14
Effektbetaling	15
Metode til opgørelse af effektbetaling	15
Samtidighedskorrektion	16
Energibetaling	17
Abonnement	17
Indfødningsstarif	17
Konsekvenser for øvrige elkunder	18
Høring	18
Afgrænsning af metoden til kun at gælde på lavspændingsniveau	19
Abonnement og oprettelsesgebyr	20

Konsekvensberegninger	20
Incitamenter i metoden	20
Fordeling af regningen internt i sammenslutningen	20
Batterier	21
Ændringer i sammenslutningen foranlediget af netselskabet	21
Tilslutningsbidrag	22
Kravet om minimum 25 kW produktion	22
Samtidighedskorrektionsfaktor	22
Øvrige vilkår	22
Retsgrundlag	23
Elmarkedsforordningen (Europa-parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019)	23
Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023)	25
Lovforslag nr. L 37 om lov om ændring af lov om elforsyning fremsat den 8. februar 2023	25
Energistyrelsens høringsnotat vedrørende forslag til lov om ændring af lov om elforsyning af 8. februar 2023	27
Forsyningstilsynets begrundelse for tilkendegivelsen	30
Afgrænsning af og forudsætning for tilkendegivelsen	32
Vurdering af Metodens vilkår	33
Geografisk afgrænsning	34
Antal kunder pr. sammenslutning	37
Krav om minimumkapacitet på 25 kW pr. sammenslutning	38
Ændringer i lokale sammenslutninger som følge af nettilpasning	40
Øvrige vilkår	40
Vurdering af priselementer i Metoden	41
Abonnement	41
Effektbetaling	42
Samtidighedskorrektionsfaktor	44
Andre forhold	45
Offentliggørelse af tilkendegivelsen	45

Tilkendegivelse om branchevejledning om tarifiering af lokale sammenslutninger af elkunder

2. juli 2025

J.nr.: 24/02400
SBSH

Resumé

Green Power Denmark har den 12. november 2024 anmeldt en branchevejledning med en metode for tarifiering af lokale sammenslutninger af elkunder.

Branchevejledningens metode (Metoden) er frivillig for kunderne og berører derfor ikke forbrugskunder, producenter og egenproducenter på C- og B-lav-niveau, som ikke ønsker at indgå i en lokal sammenslutning af netkunder, ligesom den ikke berører A-høj, A-lav og B-høj-kunder. Alle disse kundegrupper tariferes fortsat med udgangspunkt i den nugældende godkendte tarifieringsmetode Tarifmodel 3.0.

Metoden introducerer en tarif for en ny kundekategori "lokale sammenslutninger af netbruger". Metoden er relevant for elkunder tilsluttet distributionsnettet i en 10/0,4 kV transformerstationen på lavspændingssiden. Det betyder, at Metoden af afgrænset til kun at gælde for elkunder på lavspænding, og at Metoden derfor ikke kan anvendes af elkunder tilsluttet højspænding eller af elkunder, som er tilsluttet forskellige transformerstationer.

Forsyningstilsynet har vurderet Metoden ud fra de materielle kriterier, der er fastsat i dansk ret og EU-retten, og finder, at branchevejledningen opstiller rimelige, objektive, ikke-diskriminerende, gennemsigtige kriterier samt afspejler de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger.

Forsyningstilsynet vurderer dog, at der er behov for et bestyrket datagrundlag hvad angår metodens element om fordelingen mellem effekt- og energibetaling og dokumentation for at denne fordeling afspejler de faktiske omkostninger. Tilsynet finder dog ikke holdepunkter for at konkludere, at dette ikke er tilfældet.

På denne baggrund finder Forsyningstilsynet alene grundlag for at tage Metoden til efterretning frem til 31. december 2027. Tidsbegrænsningen er fastsat ud fra et behov for at kunne vurdere en ny anmeldelse af branchevejledningen med et styrket datagrundlag hvad angår fordelingen mellem effekt- og energibetaling, så snart dette datagrundlag måtte foreligge.

Forsyningstilsynet peger på en række forhold, som Green Power Denmark med fordel kan tage højde for ved en kommende genanmeldelse af Metoden uden tidsbegrænsning. Dette med henblik på at sikre en mere smidig vurdering af en sådan anmeldelse.

FORSYNINGSTILSYNET

Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Telefon 4171 5400

Digital Post til os:
Send via virksomhederne.dk
Send via borger.dk

Ved udarbejdelse af kommende anmeldelse bør Cerus A/S og Radius Elnet A/S samtidig være opmærksom på, at kravet om omkostningsægte tarifiering i henhold til elmarkedsforordningen alene er ét blandt flere kriterier, som Forsyningstilsynet lægger vægt på, herunder gennemsigtighed, rimelighed, objektivitet og ikke-diskrimination. Disse kriterier vurderes samlet og vægtes lige i tilsynets behandling af tarifmetoder.

Forsyningstilsynet forventer at indlede en dialog med Green Power Denmark i efteråret 2025 for at drøfte udmøntningen af anbefalingerne i tilkendegivelsen.

Tilkendegivelse

Forsyningstilsynet tager Green Power Danmarks branchevejledning om tarifiering af lokale sammenslutninger af elkunder til efterretning indtil den 31. december 2027.

Denne tilkendegivelse er udarbejdet i medfør af elforsyningslovens¹ § 73 b.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets tilkendegivelse fremgår nedenfor i forlængelse af afsnittet "Vejledning".

Vejledning

Forsyningstilsynet oplyser vejledende, at tilsynet til enhver tid på eget initiativ eller i tilfælde af klage kan tage anvendelsen og indholdet af en branchevejledning op til vurdering efter lov nr. 690 af 8. juni 2018 om Forsyningstilsynet § 3, stk. 2, jf. elforsyningsloven § 73 b, 2. pkt.

Tilkendegivelsen erstatter ikke, at de enkelte netvirksomheder skal anmelde de metoder, som netvirksomhederne anvender til at beregne og fastsætte betingelser og vilkår, herunder priser, for deres ydelser til godkendelse hos Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 73 a, og metodebekendtgørelsens² § 1, stk. 2.

Netvirksomhederne er ikke bundet af Green Power Danmarks branchevejledning og kan således vælge at anmelde egne, individuelle metoder, eller de kan basere sig på Green Power Danmarks branchevejledning – helt eller delvist. Uanset skal den af hver enkelt netvirksomhed valgte metode anmeldes til Forsyningstilsynet til godkendelse, jf. elforsyningslovens § 73 a, og metodebekendtgørelsens § 1, stk. 2 og § 4.

Hvis netvirksomhedens metode afviger fra branchevejledningen, skal virksomheden i sin anmeldelse specifikt redegøre for disse afvigelser, jf. metodebekendtgørelsens § 4.

Tidsbegrænsning og kommende branchevejledning

Forsyningstilsynet har godkendt Metoden, men alene for en periode frem til udgangen af 2027.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023 om elforsyning med senere ændringer

² Bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v.

Forud for at Forsyningstilsynet kan tage branchevejledningen til efterretning uden tidsbegrænsning, ønsker tilsynet en mere dybdegående analyse fra Green Power Denmark angående metodeelementet om fordelingen mellem effektbetaling og energibetaling. Formålet med en sådan analyse er at sikre, at tarifieringen af disse kunder afspejler de faktiske omkostninger for en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatør.

For at sikre den mest smidige proces for Forsyningstilsynets vurdering af en ny anmeldelse af Metoden uden tidsbegrænsning, kan Green Power Denmark med fordel ledsage den ny anmeldelse med en analyse af omkostningsfordelingen mellem effektbetaling og energibaseret forbrugstarif.

Analysen bør indeholde en redegørelse for, hvorfor vægtningen mellem effektbetalingen og energitariffen vurderes at afspejle omkostningerne hos en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatør, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, 1. pkt.

Formålet med en sådan analyse fra Green Power Denmark vil dermed være at vise, dels hvorfor effektbetalingen er fastsat til at udgøre 75 pct. af den samlede tarifiering for de omfattede kunder, dels at vise, at en sådan vægtning afspejler de faktiske omkostninger, som en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatør vil have ved at forsyne kunder med tilsvarende forbrugs- og produktionsmønstre.

Analysen bør som led heri omfatte en opgørelse af de omkostninger, der kan henføres til de relevante kundekategorier, med en forklaring af hvordan fordelingen mellem effektbetaling og energitarif er fastlagt, samt hvilke antagelser og datagrundlag den fordeling bygger på.

Forsyningstilsynet bemærker dertil, at Green Power Denmarks branchevejledning om Tarifmodel 3.0 tillige kun er taget til efterretning indtil den 31. december 2027 ved Forsyningstilsynets tilkendegivelse af 25. marts 2022 (Forsyningstilsynets sagsnummer 21/01039), og at Metoden taget til efterretning ved nærværende tilkendegivelse bygger sig på Tarifmodel 3.0.

Forsyningstilsynet forventer at indlede en dialog med Green Power Denmark i efteråret 2025 for at drøfte udmøntningen af anbefalingerne i dette vejledende afsnit.

Sagsfremstilling

Den 7. marts 2024 anmeldte Cerius A/S og Radius Elnet A/S en metode for tarifiering af lokale sammenslutninger af elkunder.

I oktober 2024 blev Forsyningstilsynet oplyst om, at Green Power Denmark ville anmelde en branchevejledning for tarifiering af lokale sammenslutninger af elkunder til Forsyningstilsynet i løbet af oktober 2024, som ville være identisk med den af Cerius A/S og Radius Elnet A/S anmeldte metode om tarifiering af lokale sammenslutninger af elkunder.

Den 12. november 2024 anmeldte Green Power Denmark en branchevejledning med en metode for tarifiering af lokale sammenslutninger af elkunder.

Forsyningstilsynet har af Green Power Denmark modtaget en "Metodebeskrivelse for tarifiering af lokale sammenslutninger af elkunder" (Metodebeskrivelsen) og "Vilkår og betingelser for lokale sammenslutninger af elkunder" (Vilkår for Metoden), som begge er genstand for Forsyningstilsynets tilkendegivelse i sagen.

Den 5. november 2024 sendte Forsyningstilsynet en række spørgsmål til Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark angående metoden og branchevejledningen. Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark koordinerede deres besvarelse af disse spørgsmål og besvarede Forsyningstilsynets spørgsmål den 29. november 2024.

Metodebeskrivelse for tarifiering af lokale sammenslutninger af elkunder

Indledning

Metoden introducerer en tarif for en ny kundekategori "lokale sammenslutninger af elkunde" i medfør af elforsyningslovens § 73, stk. 1, 4. pkt.

Green Power Denmark oplyser, at Metoden er relevant for elkunder tilsluttet distributionsnettet i en 10/0,4 kV transformerstationen på lavspændingssiden.

Green Power Denmark oplyser videre, at formålet med Metoden er at understøtte, at lokale sammenslutninger medvirker til en optimeret anvendelse af elnettet ved at give lokale sammenslutninger en reduceret tarif som følge af sammenslutningernes optimerede anvendelse af elnettet.

Green Power Denmark oplyser, at Metoden kan medvirke til en reduceret maksimal belastning af elnettet og derved et potentielt reduceret behov for at udbygge elnettet, hvilket vil være en samfundsøkonomisk gevinst i form af sparede omkostninger til gavn for alle kunderne i netselskabet.

Green Power Denmark oplyser, at Metoden er udviklet som følge af lovændringen af elforsyningsloven³, hvor der blev givet adgang til, at netvirksomhederne kunne prisdifferentiere på baggrund af en geografisk afgrænsning over for lokale sammenslutninger af elkunder på alle spændingsniveauer. Lovændringen medførte således ifølge Green Power Denmark, at netvirksomhederne fik adgang til at udvikle metoder om tarifiering af lokale sammenslutninger, hvor metoderne benytter *geografisk afgrænsende kriterier* over for lokale sammenslutninger.

Metoden er frivillig og berører derfor ikke forbrugskunder, producenter og egenproducenter på C- og B-lav-niveau, som ikke ønsker at indgå i en lokal sammenslutning af elkunder, ligesom den ikke berører A-høj, A-lav og B-høj-kunder. Alle disse kundegrupper tarifieres fortsat med udgangspunkt i den nugældende godkendte tarifieringsmetode Tarifmodel 3.0. Metoden berører heller ikke Energinets tarifiering af elkunder tilsluttet elnettet i Green Power Denmark' bevillingsområder.

³ Lov om ændring af elforsyning og lov om afgift af elektricitet nr. 415 af 25. april 2023

Vilkår for lokale sammenslutninger af elkunder

Sammen med dokumentet Metodebeskrivelsen har Green Power Denmark også anmeldt Vilkår for Metoden. I Vilkår for Metoden er der fastlagt en række vilkår og betingelser for lokale sammenslutninger af elkunder.

Vilkårene er udarbejdet under henvisning til elforsyningslovens § 6 d og § 73, stk. 1, 1. pkt., hvorefter vilkårene skal være rimelige, objektive, ikkediskriminerende, gennemsigtige og omkostningsægte.

For at kunne blive omfattet af Metoden, skal elkunderne danne en lokal sammenslutning af elkunder. De fire overordnede krav for at danne en sammenslutning er:

- at alle medlemmer i sammenslutningen skal være tilsluttet under den samme 10/0,4 kV transformerstation,
- sammenslutningen skal bestå af mindst to kunder,
- sammenslutningen skal være etableret med cvr-nummer, og
- sammenslutningen skal have etableret produktionsanlæg med en samlet installeret kapacitet på minimum 25 kW.

Green Power Denmark anfører videre i Metoden, at netvirksomheden vil oprette et nyt virtuelt målepunkt med selvstændigt aftagenummer i Datahubben ved oprettelsen af en lokal sammenslutning af elkunder vil. Den lokale sammenslutning skal dertil registreres som ny elkunde på det nyoprettede målepunkt og vælge en elleverandør ligesom for alle andre målerpunkter. Det virtuelle målepunkt vil være en summering af målinger fra medlemmernes individuelle aftagenumre og vil danne grundlaget for en fælles afregning af nettariffer for sammenslutningen. Elkunderne vil bevare deres individuelle elmåler hos netvirksomheden, som fortsat vil danne grundlag for individuel afregning af elafgift og energi samt Energinets tariffer.

Geografisk afgrænsning

Green Power Denmark oplyser i metodeanmeldelsen, at et fysisk sammenhængende elnet er afgørende for, at en lokal sammenslutning af elkunder kan optimere samtidigheden i forbrug og produktion, som kan give en fordel i forhold til brugen af det kollektive elnet. Metoden er derfor afgrænset til at gælde for elkunder tilsluttet under den samme 10/0,4 kV transformerstation i distributionsnettet på lavspændingssiden.

Green Power Denmark anfører, at der er flere årsager til denne afgrænsning. Green Power Denmark har lagt vægt på, at medlemmerne i lokale sammenslutninger skal belastte de samme netkomponenter, hvilket er svært at sikre, hvis afgrænsningen sker højere oppe i nettet.

Green Power Denmark har videre henvist til, at Green Power Denmark har oplevet den største efterspørgsel fra elkunder tilsluttet lavspændingsnettet, hvorfor det var naturligt at starte med at tilbyde tarifieringsmetoden på dette niveau.

Green Power Denmark oplyser videre, at Green Power Denmark vil evaluere, om Metoden kan udvides, så den også omfatter elkunder tilsluttet højere spændingsniveauer eller kunder på tværs af spændingsniveauer. Green Power Denmark oplyser, at dette i så

fald vil medføre en række problemstillinger i forhold til at sikre at kriteriet om omkostningsægthed er opfyldt.

Green Power Denmark henviser til, at kravet i Metoden om, at elkunderne skal være tilsluttet under samme 10/0,4 kV-transformerstation er væsentligt for Metodens anvendelse, da Metoden er baseret på de fordele, som lokale sammenslutninger kan give det kollektive elnet i form af samplacering af forbrug og produktion under samme fysiske 10/0,4 kV transformerstation.

Green Power Denmark oplyser dertil, at kravet om, at elkunderne skal være tilsluttet den samme fysiske 10/0,4 kV-transformerstation betyder, at hvis netvirksomheden måtte have behov for at ændre i elnettets opbygning, som medfører at en elkunde må flytte transformerstation, så kan det blive nødvendigt for den berørte elkunde at forlade en lokal sammenslutning, hvis den berørte elkunde ikke længere er tilsluttet den samme fysiske transformerstation, som de øvrige medlemmer af sammenslutningen.

Den 5. november 2024 bad tilsynet Green Power Denmark om at uddybe, hvorfor Metoden er afgrænset, så Metoden kun finder anvendelse for elkunder tilsluttet under samme 10/0,4 kV transformerstation på lavspændingssiden. Den 24. november 2024 svarede Green Power Denmark at alle B- og C-kunder på lavspændingssiden af en 10/0,4 kV transformerstation har de samme muligheder for at indgå i en lokal sammenslutning, hvorfor afgrænsningen ikke er diskriminerende.

Green Power Denmark udelukkede ikke, at Metoden senere vil blive udviklet og udvidet til øvrige kundekategorier. Green Power Denmark uddybede videre, at det er en forudsætning for Metoden, at der er fysisk sammenhæng mellem elkundernes tilslutninger, hvis tilslutningerne skal belaste samme netkomponenter. Som eksempel så kan to naboer kan f.eks. være tilsluttet forskellige elanlæg og derfor ikke belaste de samme netkomponenter. Hvis to tilslutninger ikke belaster samme netkomponenter, vil elkundernes forbrug og produktion være uafhængige af hinanden, og der vil ikke være en målbar mindre belastning af elnettet.

Antal elkunder pr. sammenslutning

Green Power Denmark henviser til lovbestemmelserne til elforsyningslovens § 73, stk. 1, pkt. 4⁴, hvorefter lokale sammenslutninger skal forstås som én eller flere aktører, der råder over både forbrug og produktion. Det kunne f.eks. være energifællesskaber eller fællesskaber med industrielle aktører.

Green Power Denmark oplyser i metodeanmeldelsen, at det ikke er hensigtsmæssigt, hvis enkeltaktører kan danne lokale sammenslutninger. Green Power Denmark gør gældende, at det kan skabe spekulationsmuligheder, da enkeltaktøren i så fald frit ville kunne vælge, hvorvidt enkeltaktøren ville tariferes efter Tarifmodel 3.0 eller efter Metoden.

Den 5. november 2024 sendte Forsyningstilsynet en række spørgsmål til Green Power Denmark og GPD angående Metoden.

⁴ Lovforslag nr. L 37, Folketinget 2022-23 (2. samling), Fremsat den 8. februar 2023 af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard)

Forsyningstilsynet bad blandt andet Green Power Denmark om at oplyse, hvorfor Metoden lægger op til, at lokale sammenslutninger skal bestå af minimum to aktører, når lovbemærkningerne til elforsyningsloven henviser til, at lokale sammenslutninger kan bestå af én eller flere aktører.

Green Power Denmark svarede på vores spørgsmål den 29. november 2024, hvor Green Power Denmark anerkendte, at lovbemærkningerne omtaler at lokale sammenslutninger kan bestå af "én eller flere aktører", men at Green Power Denmark er af den opfattelse, at dette ikke er i overensstemmelse med elforsyningslovens formål, nemlig at give tilskyndelse til, at elkunder under en 10/0,4 kV transformerstation kan reducere den samlede belastning af elnettet gennem aktiv styring af forbrug og produktion.

Green Power Denmark oplyste videre, at en enkelt kunde allerede har en markant tilskyndelse til nettoficering bag egen måler, idet kunden kan spare forbrugstariffen ved samtidig produktion.

Forsyningstilsynet bad ligeså Green Power Denmark uddybe de spekulationsmuligheder, som Green Power Denmark i Metoden oplyser kan opstå, hvis der gives adgang til, at én aktør kan etablere en lokal sammenslutning.

Green Power Denmark svarede, at hvis en kunde får mulighed for at blive tariferet på mere end én måde, så vil kunden naturligt gå efter den økonomisk mest fordelagtige tarif (uden til gengæld at bidrage med en reduceret belastning af elnettet). Af denne årsag har Green Power Denmark sat vilkår om, at en lokal sammenslutning skal bestå af mindst to kunder (og at sammenslutningen skal bestå af VE-produktionsanlæg på minimum 25 kW).

Green Power Denmark oplyser videre i Metoden, at lokale sammenslutninger skal oprette et selskab med tilhørende CVR-nummer, så der oprettes en juridisk enhed for den lokale sammenslutning. Der er ingen begrænsninger i forhold til antallet af medlemmer i lokale sammenslutninger. I praksis vil der dog være fysiske begrænsninger i elnettet efter, hvor mange kunder der kan være tilsluttet under samme transformerstation, hvilket indirekte kan begrænse antallet af medlemmer af en lokal sammenslutning af kunder.

Lokale sammenslutninger kan bestå af individuelle kunder, boligforeninger, virksomheder osv. og kan også inkludere kunder på forskellige udføringer, så længe de øvrige krav til sammenslutningen overholdes.

Særligt vedrørende en kundes til- og fraflytning

Metoden indebærer, at når et aftenummer er tilmeldt og indtrådt i en sammenslutning, vil aftenummeret forblive i sammenslutningen, også selvom den relevante kunde fraflytter adressen med aftenummeret. En indtræden i en lokal sammenslutning er derfor som udgangspunkt en permanent tilmelding af aftenummeret. Tarifieringen af medlemmer af lokale sammenslutninger er således knyttet op på aftenummeret og ikke den pågældende kunde.

Hverken en sammenslutning eller en netvirksomhed kan pålægge en elkunde at være en del af en sammenslutning, hvilket sikrer elkundernes frie valg om at indgå i en sådan lokal sammenslutning. Elkunden skal betale et gebyr for at udtræde af en lokal sammenslutning.

Ændringer i lokale sammenslutninger, der skyldes netvirksomhedens forhold

Det fremgår af "Vilkår for Metoden", at netvirksomheder ind imellem må foretage omlægninger i elnettet af hensyn til at sikre den mest effektive forsyning, der i visse tilfælde kan medføre, at det fysiske tilslutningspunkt for elkunden ændrer sig. En elkunde i en lokal sammenslutning kan således risikere ikke længere at leve op til det geografiske kriterie for den sammenslutning, som elkunden er medlem af, og derfor blive nødt til at udtræde af sammenslutningen. Netvirksomheden vil i sådanne tilfælde skulle give seks måneders varsel plus løbende måned.

Den 5. november 2024 bad tilsynet Green Power Denmark om at uddybe omfanget af ændringer, der skyldes netvirksomhedens forhold. Green Power Denmark svarede at omlægninger sjældent sker, men der findes ikke statistikker herfor. Green Power Denmark udelukkede ikke, at der kan opstå situationer, hvor en elkunde må skifte tilslutningspunkt, f.eks. i den situation, hvor en bebyggelse etablerer ladestander, og leveringsomfanget bliver så stort, at tilslutningspunktet må flyttes fra et kabelskab til en netstation. Tilsvarende hvis der på en nabogrund etableres en ny netstation, som ikke findes på tidspunktet for etableringen af sammenslutningen.

Green Power Denmark oplyser videre i besvarelsen, at Green Power Denmark ikke har til hensigt at kompensere medlemmer, som er tvunget til at blive udmeldt af en sammenslutning på grund af netvirksomhedens forhold (f.eks. pga. omlægninger af elnettet). Green Power Denmark oplyste, at formålet bag elforsyningsloven er, at en sammenslutning skal påvirke netselskabets drift positivt, hvilket kompensation til udtrædende medlemmer ikke understøtter.

Green Power Denmark oplyste dertil, at det er et vigtigt element i Metoden, at lokale sammenslutninger ikke medfører en fastlåsning af elnettets indretning. Det betyder, at hvis tekniske forhold nødvendiggør ændringer af elnettet, så skal det være muligt at foretage disse ændringer, selvom det kan medføre, at medlemmer kan være tvunget til at udtræde af en sammenslutning. Green Power Denmark understregede, at en udtræden ikke forhindrer det pågældende medlem i at blive medlem af en anden lokal sammenslutning.

Krav om elproducerende anlæg

Det er et krav i Metoden, at der indgår elproduktion i sammenslutningen, da formålet med Metoden, afledt af elforsyningslovens § 73, stk. 1, 4. pkt. 4, er, at optimere samtidigheden i forbrug og produktion og dermed reducerer belastningen af elnettet.

Metoden fastlægger et vilkår om, at de elproducerende anlæg skal have en samlet kapacitet på mindst 25 kW. Dertil skal anlæggene være tilsluttet på lavspændingssiden af 10/0,4 kV transformerstationen.

Green Power Denmark oplyser, at kravet om elproduktionskapacitet på mindst 25 kW, er introduceret for at minimere risikoen for, at elkunder forsøger at anvende tarifieringsmetoden spekulativt. Minimumskapaciteten på 25 kW pr. sammenslutning forhindrer således elkunder i at opsætte "bagatelagtige" produktionsanlæg for at blive omfattet af Metoden.

Green Power Denmark angiver i Metoden, at der ikke er nogen begrænsninger for, hvilken type elproduktion der kan inkluderes i en lokal sammenslutning, så længe der er mulighed for produktion. Green Power Denmark uddyber i Metoden, at batterier ikke er ekskluderet fra at indgå i en lokal sammenslutning, men at batterier ikke kan være kvalificerende for kravet om 25 kW elproduktionskapacitet.

Den 5. november 2024 bad tilsynet Green Power Denmark om at uddybe, hvorfor batterier ikke er kvalificerende for kravet om, at sammenslutningen skal bestå af VE-produktionsanlæg på minimum 25 kW. Green Power Denmark oplyste, at batterier godt kan indgå i lokale sammenslutninger som et forbrugerende anlæg, men ikke kan stå alene som kvalificerende for kravet om, at lokale sammenslutninger skal bestå af minimum 25 KW produktionsanlæg.

Green Power Denmark svarede, at lovbemærkningerne til elforsyningsloven tilsiger, at lokale sammenslutninger skal bestå af elkunder, der råder over *både* forbrug og produktion af el, og at batterier ikke producerer el, men "kun" kan flytte på forbrug gennem opladning og afladning via elnettet. Green Power Denmark oplyste videre, at det efter deres opfattelse har været intentionen med lovgivningen at tilskynde elkunderne til at installere lokal VE-produktion.

Fordeling af udgifter i sammenslutningen

Green Power Denmark angiver i Metoden, at sammenslutningens betaling for brug af distributionsnettet foregår via den af sammenslutningen valgte elleverandør, og at sammenslutningen selv er ansvarlig for den efterfølgende fordeling af betalingen. Betalingen ikke er et anliggende, der berører netselskabet.

Den 5. november 2024 bad tilsynet Green Power Denmark om at uddybe, hvordan tarifieringen af en lokal sammenslutning er gennemsigtig for dets medlemmer. Den 24. november 2024 svarede Green Power Denmark, at netvirksomhederne offentliggør tariffer og abonnementer på sine hjemmesider.

Green Power Denmark uddybede dertil, at hvis en elkunde indgår i en lokal sammenslutning, som sker på frivillig basis, så accepterer elkunden at overgå til en tarifyfregning i et nyt fælles virtuelt målerpunkt for sammenslutningen. Tarifieringen i det fælles virtuelle målerpunkt er transparent på linje med de individuelt tarifierede elkunder. Green Power Denmark svarede dertil, at det er netselskabet uvedkommende, hvordan lokale sammenslutninger håndterer og fordeler tarifyfregningen mellem medlemmer af lokale sammenslutninger, da dette er et privatretligt anliggende.

Afregningspunkter

Green Power Denmark oplyser i Metoden, at det første afregningspunkt vil være ved den fysiske individuelle elmåler for hver enkelt elkunde, der er med i en sammenslutning, hvor der vil blive opkrævet et forbrugsabonnement fra netselskabet som hidtil, tariffer fra

Energinet, udgifter til elhandel samt elafgifter til staten. Disse opkrævninger påvirkes ikke af introduktionen af det fælles virtuelle målepunkt for sammenslutningen og vil som hidtil blive opkrævet via den enkelte elkundes individuelt valgte elleverandør (baseret på elkundens frie valg).

Det andet afregningspunkt vil være et nyt fælles virtuelt målepunkt, der oprettes i Datahubben som et nyt aftagenummer for sammenslutningen. Her vil netvirksomhedens tariffer fremadrettet blive opkrævet. Det fysiske individuelle afregningspunkt for den enkelte kunde i sammenslutningen vil blive fritaget fra den løbende tarifopkrævning fra netvirksomheden. I det fælles virtuelle afregningspunkt vil sammenslutningen til gengæld modtage en opkrævning for den samlede tarifieringsbetaling via den af sammenslutningen valgte elleverandør. Herefter vil det være sammenslutningens opgave at omfordele tariffbetalingen til sammenslutningens medlemmer. På sammenslutningens fælles afregningspunkt vil der ikke være opkrævninger vedrørende tariffer for Energinet, udgifter til elhandel eller elafgifter til staten.

Den virtuelle måling

Green Power Denmark oplyser i Metoden, at tarifieringen af elnetydelsen sker på baggrund af det virtuelle målepunkt, der er oprettet for den lokale sammenslutning af elkunder. Målerdata registreres ikke ved en fysisk måler, men opgøres beregningsmæssigt på baggrund af de individuelle installationers timedata. Dette gøres ved at summere alle leverancer af el (E17 målepunkt) og fratrække al el som er indført på elnettet (E18 målepunkt) time for time. Hvis summen er positiv i en time, registreres dette som den netto leverede mængde i den aktuelle time (E17). Er summen negativ registreres dette som den netto indførte mængde i den aktuelle time (E18).

Metodens priselementer

Green Power Denmark angiver i Metoden, at netvirksomhedens omkostningsfordeling fortsat vil følge vandfaldsprincippet som er beskrevet i Tarifmodel 3.0.

Metoden påvirker ikke, hvordan omkostningerne fordeles mellem de forskellige kundekategorier (A-høj-, A-lav, B-høj-, B-lav- og C-kunder).

Metoden har heller ingen indflydelse på opdelingen af omkostninger mellem indfødnings- og forbrugstariffer, og der vil heller ikke ske ændringer i de omkostninger, der opkræves via abonnement.

De følgende priselementer indgår i Metoden og vil blive afregnet fra de lokale sammenslutningers virtuelle målepunkter (med et selvstændigt aftagenummer):

- Effektbetaling – denne *introduces* for den nye kundekategori "lokale sammenslutninger af elkunder".
- Tidsdifferentierede tariffer – denne *reduces* ift. niveauet i Tarifmodel 3.0.
- Abonnement for kundegruppen "lokal sammenslutning af elkunder" *introduces*.

De følgende priselementer er relevante for elkunder omfattet af nærværende metode, men fastsættelsen af priselementerne påvirkes ikke af Metoden:

- Indfødningsstariffen, jf. metoden for producentbetaling
- Forbrugsabonnement, jf. Tarifmodel 3.0

Effektbetaling

Metoden er i det væsentligste baseret på tarifelementet "effekt". Green Power Denmark angiver, at effektbetaling sikrer, at lokale sammenslutninger har incitament til at reducere det maksimale træk fra elnettet, hvilket er det, der driver udbygningsbehovet og dertil omkostningerne for elnetselskaberne.

Energibetaling benyttes også i Metoden, da energi også driver omkostninger, herunder nettabet. Energibetaling er også væsentlig, fordi varigheden af anvendelsen af elnettet har betydning for den samlede kollektive belastning af elnettet på højere spændingsniveauer.

Metoden skal således ifølge Green Power Denmark fremme en hensigtsmæssig adfærd i en lokal sammenslutning i forhold til at reducere den maksimale udveksling med elnettet, målt ved den virtuelle udveksling i en transformerstation. Green Power Denmark har vurderet at dette kan opnås ved effektbetaling. Effektbetaling baseres på den effekt, som den lokale sammenslutning tilsammen faktisk anvender, og den kan reduceres, hvis sammenslutningen formår at mindske sit effektbehov f.eks. gennem samordning af forbrug og produktion eller ved at udjævne forbruget mest muligt over døgnets timer og derved reducere det maksimale træk fra det kollektive elnet.

Effektbetalingen i Metoden er fastlagt til at skulle udgøre 75 pct. af det samlede variable provenu (de omkostninger, der i Tarifmodel 3.0 opkræves via tarifferne) eksklusive nettabet for den lokale sammenslutning, mens energibetalingen skal udgøre de resterende 25 pct. Nettabsomkostningene opkræves fortsat igennem energitariffen, fordi det fortsat vil være elforbruget, der giver anledning til nettabsomkostningerne.

Med introduktionen af effektbetaling ønsker Green Power Denmark at tilskynde elkunderne til at udjævne trækket fra elnettet og reducere de lokale sammenslutningers maksimale træk fra elnettet (såkaldte "peaks").

Hvis sammenslutningerne kan reducere deres peaks fra elnettet, kan de opnå en lavere effektbetaling.

Den 5. november 2024 anmodede Forsyningstilsynet Green Power Denmark om at uddybe konsekvenserne for Metoden, hvis Forsyningstilsynet ikke godkender den del af Metoden, hvorefter der sker en fordeling mellem effekt- og energibetaling på henholdsvis 75 pct og 25 pct. Den 29. november 2024 henviste Green Power Denmark til Green Power Denmarks branchevejledning om "Tarifiering af direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg", som beskriver principperne og overvejelserne bag en effektbetaling svarende til 75 pct. af provenuet, og som Forsyningstilsynet har taget til efterretning den 24. juni 2025, (sagsnummer 23/02305). Green Power Denmark oplyste dertil i sit svar, at det er fundamentalt for Metoden, at tariffbetalingen fra lokale sammenslutninger i det væsentligste er baseret på effekt.

Metode til opgørelse af effektbetaling

Effektbetaling opgøres via en timemåling af forbruget. Hver måned sendes der en regning baseret på måledata for løbende 12 måneder. De 10 timemålinger i perioden med

højest kilowatt-time-forbrug for det virtuelle målerpunkt udvælges derpå til en gennemsnitsberegning. Dette gennemsnitlige elforbrug målt i kWh benyttes som udtryk for det højeste effekttræk i kW i den pågældende periode. Dette er parallelt med den metode med "Dynamisk 12-måneders effektbetaling" som Forsyningstilsynet har taget til efterretning for Green Power Danmarks vedkommende i sintilkendegivelse af 21. december 2023 i sagsnummer 23/01546

Der er med Metoden taget udgangspunkt i Tarifmodel 3.0 og modellens fordeling af omkostninger på kundekategorier. De lokale sammenslutninger af elkunder bliver en delmængde af C-kunderne. For at beregne effektprisen tages der udgangspunkt i det samlede provenu for alle C-kunder. Hertil er den samlede sum af effekt opgjort for alle kunder. Herefter kan der beregnes en effektpris for den samlede C-gruppe. Da det kun er 75 pct. af provenuet, der opkræves via effektbetaling, er prisen opgjort ud fra denne andel af provenuet.

Samtidighedskorrektion

Green Power Denmark oplyser, at elkunderne ikke anvender elnettet samtidig og aldrig udnytter deres fulde leveringsomfang samtidig. Dette tages der hensyn til, når der udbygges elnet, hvorfor der automatisk opstår en samtidighedsgevinst, når flere elkunder går sammen. Green Power Denmark oplyser, at det er nødvendigt at korrigere for denne automatiske samtidighedskorrektion for at sikre, at lokale sammenslutninger ikke automatisk får "rabat" uden til gengæld at optimere deres anvendelse af elnettet. Green Power Denmark har vurderet, at der ikke bør gives en samtidighedsgevinst til elkunder blot ved at være medlem af en lokal sammenslutning. Der skal dermed foreligge en optimeret anvendelse af elnettet for at opnå en reduceret tarif efter Metoden.

Afvejningsfaktoren på 85 pct. er fastlagt på baggrund af en række konkrete eksempler på mulige lokale sammenslutninger af netbrugere.

Green Power Denmark oplyser, at analyser af disse eksempler har vist, at den samtidighedsgevinst, der opstår frem mod transformerstationen, er til stede på tværs af forskellige konfigurationer. Samtidighedseffekten er markant, men kan ikke nødvendigvis udnyttes fuldt ud af en sammenslutning, da den typisk ikke vil omfatte alle elkunder tilknyttet en transformerstation.

På baggrund af en vurdering af den automatiske samtidighedsgevinst, der opstår i lavspændingsnettet mellem de individuelle installationer og transformerstationerne, er der derfor beregnet en effektpris, hvor 85 pct. af den automatiske samtidighedsgevinst er elimineret.

Green Power Denmark angiver, at årsagen til, at der ikke er elimineret 100 pct. skyldes, at den lokale sammenslutning ikke nødvendigvis består af alle de elkunder, der er tilsluttet under én transformerstation. Dermed vil en lokal sammenslutning under en transformerstation ikke pr. automatik realisere den fulde potentielle samtidighedsgevinst under den berørte transformerstation.

Green Power Denmark har i metodeanmeldelsen vurderet, at en 85 pct. elimination af den automatiske samtidighedsgevinst, giver incitament til en optimal udnyttelse af det

lokale kollektive elnet, som samtidigt er balanceret i forhold til kriterierne om omkostningsægtighed og rimelighed i henhold til elforsyningslovens § 73, stk. 1.

Den opgjorte effektpris *efter* samtidighedskorrektionen på 85 pct sikrer, at lokale sammenslutninger bliver tariferet med en enhedspris for effekt som er udledt af C-provenuet og sikrer, at de lokale sammenslutninger ikke får fordel af den automatiske gennemsnitlige samtidighedsgevinst uden til gengæld at optimere anvendelsen af elnettet.

Energibetaling

Betalingen baseret på energi (kWh) er fastlagt til at skulle udgøre 25 pct af det samlede provenu eksklusive nettab for kundekategorien og hertil 100 pct af omkostningerne til at dække nettabsomkostningerne. Energibetalingen for lokale sammenslutninger vil dermed være væsentligt lavere end for almindelige elkunder. Dette vil modsvares effektbetalingen, som kommer til at dække en større del af de samlede omkostninger for kundegruppen.

Green Power Denmark oplyser i metodeanmeldelsen at *uden* lokale sammenslutninger, opkræves det fulde provenu for C-kunder fra de almindelige C-kunder.

Med lokale sammenslutninger er det fortsat det samme provenu, der vil blive opkrævet fra C-kunderne, men nu vil en del af indtægterne komme fra lokale sammenslutninger, hvoraf 75 pct opkræves ved effektbetaling og 25 pct opkræves ved energibetaling.

Abonnement

Green Power Denmark oplyser, at introduktionen af Metoden medfører omkostninger til den virtuelle måling og administration, som er omkostninger, der skal dækkes af lokale elkunder via et abonnement, som pålægges det fælles virtuelle målepunkt. Abonnementet skal ud over administrationsomkostningerne også dække omkostninger til fakturering og indberetning til Datahubben, til ind- og udmelding af lokale sammenslutninger samt øvrige omkostninger i forbindelse med oprettelse af sammenslutningerne. Green Power Denmark estimerer, at abonnementet vil variere mellem netselskaber, men vil være i størrelsesordenen kr. 1.500 eksklusive moms pr. år.

Den 5. november 2024 sendte Forsyningstilsynet en række spørgsmål til Green Power Denmark angående Metoden. Forsyningstilsynet bad Green Power Denmark uddybe, hvordan Green Power Denmark vil håndtere de forskelle, der eventuelt måtte være i forhold til de faktiske omkostninger og prisen på det årlige abonnement.

Green Power Denmark svarede på spørgsmålene den 29. november 2024. Green Power Denmark svarede, at beløbet på kr. 1.500 er skønsmæssigt fastsat. Beløbet er oplyst i branchevejledningen for at synliggøre, at lokale sammenslutninger vil blive opkrævet et abonnement for den ekstra administration, som lokale sammenslutninger medfører. Green Power Denmark oplyser dertil, at abonnementet vil blive justeret løbende, så abonnementet er i overensstemmelse med de realiserede omkostninger.

Indfødningsstarif

Green Power Denmark oplyser, at der også vil gælde en indfødningsstarif for lokale sammenslutninger, som vil blive opkrævet i det fælles virtuelle målepunkt.

Dette betyder, at en producent under aftagepligten, der deltager i en lokal sammenslutning, vælger at træde ind i sammenslutningen og dermed skifte fra sin nuværende (økonomisk fordelagtige) tarifiering som aftagepligtig producent (dvs. uden indfødningsstariffer) til at blive en del af sammenslutningen, hvor der betales indfødningsstariffer i det nye fælles virtuelle målepunkt for den lokale sammenslutning. For at undgå diskrimination mellem forskellige producenter og egenproducenter baseret på, om deres anlæg er omfattet af aftagepligten eller ej, er der valgt den samme løsning for alle producenter og egenproducenter, der deltager i sammenslutningen.

Konsekvenser for øvrige elkunder

Green Power Denmark angiver, at Metoden som udgangspunkt ikke ændrer på netvirksomhedernes omkostninger forbundet med forbrug, der fortsat vil fordeles mellem kundegrupperne efter "vandfaldsprincippet".

Da medlemmerne af lokale sammenslutninger fortsat skal bibeholde deres individuelle elmålere og fortsat betale abonnement til elnetselskabet for dem, vil provenuet på abonnementerne ikke påvirkes af, hvor mange sammenslutninger der opstår.

Metoden kan have en mindre betydning for de øvrige C-kunders forbrugstarifiering. Men kun hvis kalibreringen ikke er præcis. Konsekvensen kan være både en marginalt mindre tarif og en marginalt højere tarif. Men selv med en kalibrering, der ikke rammer nøjagtigt, vil der være tale om forsvindende små afledte konsekvenser.

Green Power Denmark oplyser, at hvis kunderne omfattes af Metoden, ændrer adfærd som følge af en reduceret tarif, så kan det medføre en lidt højere betaling til de øvrige C-kunder, men det vil være en meget beskeden effekt. Green Power Denmark oplyser videre, at hvis omkostningerne til netudbygning over tid bliver reduceret i takt med de lokale sammenslutningers adfærdsændringer, så vil dette bringe betalingen for de øvrige C-kunder tilbage i balance.

Green Power Denmark angiver, at Green Power Denmark løbende vil monitorere, i hvilket omfang Metoden medfører ændret adfærd fra eksisterende elkunder i forhold til en vurdering af, om Metoden skal tilpasses.

Den 5. november 2024 bad tilsynet Green Power Denmark om at uddybe, hvilke konsekvenser Metoden har for øvrige individuelle elkunder samt om risikoen for omfordeling af omkostninger mellem kundekategorierne.

Green Power Denmark svarede den 24. november 2024, at Metoden er udformet så den sikrer, at der ikke sker omfordeling mellem kundekategorierne. Green Power Denmark oplyser, at der er elementer i Metoden, som kan medføre at øvrige kundekategorier kan blive marginalt berørt af Metoden.

Høring

Forsyningstilsynet sendte Cerius A/S', Radius Elnet A/S' og Green Power Danmarks metode og branchevejledning i offentlig høring i perioden 21. november til den 19. december 2024, så interessenter havde mulighed for at afgive høringssvar til begge anmeldelser og derved bidrage til at oplyse sagen.

Forsyningstilsynet modtog hørings svar fra Energifællesskaber Danmark, Dansk Solcelleforening, Miljøorganisationen Vedvarende Energi og European Energy. Derudover modtog tilsynet en enkelt borgerhenvendelse.

Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark fik frist til den 20. januar 2025 til at afgive bemærkninger til de modtagne hørings svar. Forsyningstilsynet modtog bemærkningerne inden for fristen. Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark havde koordineret bemærkningerne.

Nedenfor er hørings svarene tematiseret efter emne.

Afgrænsning af metoden til kun at gælde på lavspændingsniveau

Flere hørings svar udtrykker bekymring for, at Metoden er afgrænset til kun at gælde for elkunder på lavspændingsniveau og for, at Metoden ikke med tiden udvikler sig til også at gælde på tværs af spændingsniveauer.

Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark har i sine bemærkninger svaret, at Metoden er det første vigtige skridt i udviklingen af lokal kollektiv tarifiering, og at en metode, som havde forsøgt at favne mulighed for virtuel tarifiering på tværs af spændingsniveauer, ville blive meget kompleks i forhold til at sikre fysisk sammenhæng og til at sikre at en sådan metode ville leve op til de lovfastsatte krav om blandt andet omkostningsæghed.

Nogle hørings svar ønsker, at den anmeldte Metode bør udvides til også at gælde på højspændingsniveau og helt op til 60kV-nettet. Dertil gør et hørings svar gældende, at Metoden skal omfatte alle elkunder inden for en bygning eller karre, som være tilsluttet flere forskellige transformerstationer.

Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark skriver, at de noterer sig efterspørgslen på en metode, der inkluderer elkunder på tværs af både lav- og højspændingsnettet og som ikke er begrænset til elkunder på lavspændingsniveau. Men at en sådan metode vil være meget kompleks at udvikle og dertil vanskelig at få til at efterleve kriterierne om, at metoden skal være rimelig og omkostningsægte og samtidig skaber incitament, som modsvares af besparelser i elnettet.

Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark skriver, at der løbende vil blive evalueret på Metoden for med tiden at kunne udvikle en bredere metode, der involverer flere spændingsniveauer.

I forhold til hørings svaret, der skriver, at Metoden bør omfatte alle elkunder i samme bygning eller karre, uanset om disse elkunder måtte være tilsluttet flere forskellige transformerstationer, oplyser Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark, at det er et krav i Metoden, at der skal være en fysisk sammenhæng mellem elkunderne i en sammenslutning. Fysisk sammenhæng er nødvendigt for at kunne sikre kriteriet om omkostningsæghed, hvorfor lokal kollektiv tarifiering på tværs af transformere ikke er muligt i Metoden.

Abonnement og oprettelsesgebyr

Nogle høringsvar mener, at oprettelsesgebyret samt det løbende abonnement for lokale sammenslutninger er for højt.

Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark svarer, at det i metodeanmeldelsen gøres klart, at det den nøjagtige pris for abonnement ikke er endeligt opgjort, men at hvis abonnementet sættes for lavt så vil der være risiko for, at omkostninger overvæltes på øvrige elkunder. Omvendt kan et for højt gebyr og abonnement blive en barriere i forhold til incitamentet til at indgå i lokale sammenslutninger. Prisen på oprettelsesgebyret og det løbende abonnement er således fastsat efter et skøn, som vil blive genvurderet når Metoden har været i anvendelse i tre år.

Konsekvensberegninger

Et høringsvar mener, at Metoden er svær at gennemskue og opfordrer til, at der opstilles en oversigt over de samlede konsekvenser for elkunden (inklusive energi, afgifter og Energinet-tariffer).

Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark har svaret, at der ved en eventuel godkendelse af Metoden vil blive udarbejdet regneeksempler inklusive alle priselementer, så interessenter hjælpes til at forstå de økonomiske konsekvenser. Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark understreger dertil, at energipriser, afgifter og Energinet-tariffer er de samme for individuelle elkunder og elkunder, der indgår i lokale sammenslutninger. Det understreges ligeledes, at det vil være de præcise belastningsmæssige forhold for en lokal sammenslutning, som er afgørende for den samlede tariffbetaling.

Incitamenter i metoden

Et høringsvar gør gældende, at besparelser som lokale sammenslutninger giver anledning til i elnettet, skal komme sammenslutningerne til gode i form af en lavere tariffbetaling. Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark svarer, at effektbetalings-elementet i Metoden netop har til formål at medføre en kontant besparelse for lokale sammenslutninger, hvis sammenslutningerne formår at nedbringe deres maksimale træk fra elnettet. Metoden har derved til formål at reducere behovet for udbygning af elnettet – og derved medføre besparelser i tariffbetalingen – hvis det maksimale træk fra elnettet reduceres.

Et andet høringsvar gør gældende, at Metoden ikke skaber incitament til lokal optimering af forbrug og produktion. Hertil svarer Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark, at Metoden giver incitament til at reducere den maksimale belastning i det virtuelle målerpunkt, da en reduktion af den maksimale belastning medfører besparelser for netvirksomhederne omkostninger til eldistributionsnettet og dermed lavere tariff.

Fordeling af regningen internt i sammenslutningen

Et høringsvar gør gældende, at det skaber usikkerhed for lokale sammenslutninger, at sammenslutningerne selv er ansvarlige for fordelingen af den samlede tariffregning bag det virtuelle målerpunkt. Dertil bemærkes det, at Metoden er svær at administrere for medlemmerne i sådanne sammenslutninger.

Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark svarer, at det er netvirksomhederne uvedkommende, hvordan sammenslutningerne vælger at fordele den samlede tarifygning. Netselskabet har et enkelt kundeforhold og det er til den lokale sammenslutning gennem elhandleren. Princippet om fordeling af en samlet tarifygning blandt flere elkunder kendes i øvrigt fra etageejendomme, som også kun modtager en elregning og selv har ansvaret for at fordele regningen mellem de separate boligenheder.

Batterier

Et høringsvar gør gældende, at batterier bør behandles eksplicit i Metoden. Et andet høringsvar gør gældende, at det er diskriminerende, at batterier ikke er kvalificerende for Metodens minimumskrav om et 25kW-produktionsanlæg.

Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark har svaret, at Metoden er teknologineutral og at bestemte teknologier derfor ikke anbefales.

Hvad angår forholdet, at batterier ikke er kvalificerende for Metodens minimumskrav om 25kW-produktionsanlæg, er forklaringen, at batterier i sig selv ikke har mulighed for at producere strøm. Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark gør gældende, at formålet bag elforsyningslovens § 73, stk. 1, 4. pkt. er, at lokale sammenslutninger tilsammen råder over både forbrug og produktion. Af denne årsag kan et batteri alene ikke opfylde minimumskriteriet om 25kW-produktionsanlæg i en sammenslutning.

Ændringer i sammenslutningen foranlediget af netselskabet

Et høringsvar gør gældende, at ændringer i elnettet, der medfører at et medlem af en lokal sammenslutning må udtræde, først må medføre en ændring i aftalen om lokal kollektiv tarifiering efter fem år.

Et andet høringsvar gør gældende, at vilkåret om at der skal være fysisk sammenhæng i en lokal sammenslutning (dvs. at den lokale sammenslutning skal være tilsluttet den samme transformerstation) bør ændres, så det tillades at alle elkunder forbundet via lavspændingsnettet kan indgå i den samme sammenslutning.

Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark har svaret, at netvirksomheder indimellem er nødsaget til at foretage omlægninger i elnettet for at sikre den mest effektive forsyning. Dette kan medføre, at det fysiske tilslutningspunkt for en kunde ændrer sig og dermed ikke længere lever op kravet om fysisk sammenhæng mellem alle kunderne i sammenslutningen, dvs. er tilsluttet under den samme transformerstation.

Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark vurderer, at hensynet til en effektiv drift af elnettet vejer tungere og at der skal være frihed til at kunne omlægge elnettet på trods af Metodens anvendelse og at sammenslutninger kan blive berørt af eventuelle omlægninger.

Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark har dertil svaret, at det ikke er omkostningsægte, hvis retten til at forblive i en lokal sammenslutning bevares i fem år efter en omlægning af elnettet. Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark har vurderet, at Metodens vilkår om seks måneders varsel plus løbende måned er rimeligt og nødvendigt for at sikre kriteriet om omkostningsægte tariffer.

Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark har dertil vurderet, at kravet om fysisk sammenhæng mellem medlemmerne af en lokal sammenslutning medfører, at medlemmerne af sammenslutningen fysisk belaster de samme netkomponenter. Den fysiske sammenhæng i sammenslutningerne er dermed nødvendig for at sikre sammenhæng mellem en reduceret virtuel belastning og en reel fysisk belastning.

Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark vurderer videre, at hvis kravet om fysisk sammenhæng blev lempet, vil der være udbredt risiko for, at en reduceret virtuel belastning reelt ikke nedbringer de fysiske belastninger i nettet, hvorved netværkssomhederne ikke opnår belastningsmæssige besparelser. Dette ville i sidste ende medføre, at en reduceret tariffbetaling af sammenslutningen ville komme de øvrige individuelle elkunder til last gennem en højere tarif, fordi besparelserne i det virtuelle målerpunkt ikke ville blive modsvaret af besparelser i elnettet.

Tilslutningsbidrag

Et høringssvar gør gældende, at sammenslutningernes tilslutningsbidrag vil overstige fordelene ved lokal kollektiv tarifiering. Det skyldes, at hvis der etableres en sammenslutning med et nyt VE-anlæg, så vil sammenslutningen blive pålagt at betale tilslutningsbidrag for det VE-anlæg efter nugældende vilkår.

Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark bekræfter at det er korrekt, at en sammenslutning fortsat skal betale tilslutningsbidrag efter nugældende regler. Dette skyldes, at den løbende tarif knytter sig til elkundens adfærd, mens tilslutningsbidraget knytter sig til dimensioneringen af elnettet i henhold til det leveringsomfang, som elkunden anmoder om på tilslutningstidspunktet.

Kravet om minimum 25 kW produktion

Et høringssvar gør gældende, at kravet om 25 kW produktion er sat for højt. Et andet høringssvar gør gældende, at det er diskriminerende, at der skal indgå produktion i en sammenslutning. Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark redegør i sine bemærkninger, at ved at sætte et krav om ikke-marginale produktionsanlæg, så vil spekulationsmulighederne reduceres.

Samtidigheidskorrektionsfaktor

Et høringssvar gør gældende, at samtidigheidskorrektionsfaktoren i Metoden ikke er omkostningsægte. Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark uddyber i sine bemærkninger til høringssvarene, at samtidigheidskorrektionsfaktoren er sat ud fra den betragtning, at sammenslutningerne vil blive opkrævet en uændret tarif ved uændret adfærd. Samtidigheidskorrektionsfaktoren i Metoden har således til formål at understøtte, at der er sammenhæng mellem adfærd og tarif.

Øvrige vilkår

Et høringssvar gør gældende, at der ikke bør stilles krav om, at sammenslutningerne skal oprettes med cvr-nummer for at kunne blive tariferet efter Metoden. Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark uddyber, at det er nødvendigt at sammenslutningen registreres som et juridisk gyldigt kundeforhold. Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark uddyber videre, at det ikke er afgørende om sammenslutningen registreres under et CPR-nummer eller et CVR-nummer. Et høringssvar mener derudover, at der ikke kan benyttes et virtuelt målerpunkt inden for den regulatoriske

ramme. Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmark uddyber, at det virtuelle målerpunkt lever op til definitionen i EU-lovgivningen, da det virtuelle målerpunkt forsynes fra eldistributionsnettet.

Forsyningstilsynet har taget stilling til de modtagne høringssvar inklusive Cerius A/S, Radius Elnet A/S og Green Power Denmarks bemærkninger hertil i Forsyningstilsynets begrundelse nedenfor.

Forsyningstilsynet sendte udkast til tilkendegivelse i høring hos Green Power Denmark i perioden 17. juni til den 27. juni 2025. Forsyningstilsynet modtog bemærkningerne inden for fristen.

Green Power Denmark gør i sine bemærkninger gældende, at Green Power Denmark med en tidsbegrænsning af den periode, for hvilken branchevejledning tages til efterretning – udgangen af 2027 – ikke har nok tid til at indsamle væsentlige erfaringer for lokal kollektiv tarifiering, inden eventuel genanmeldelse af branchevejledningen.

Green Power Denmark oplyser i bemærkningerne til udkastet til tilkendegivelsen, at netvoirksomheder først forventes at tage metoder baseret på branchevejledningen i brug pr. 1. januar 2026, idet der stadigvæk pågår en tilpasning af Datahub, som forventes at være færdiggjort i slutningen af indeværende år.

Dette betyder at tidsbegrænsningen efterlader interessenter med en periode på to år, hvor lokal kollektiv tarifiering med sikkerhed kan udbydes. Green Power Denmark vurderer, at nogle elkunder måske vil skulle foretage investeringer, for at lokal kollektiv tarifiering giver mening, ligesom elhandlerne vil skulle tage stilling til, hvordan de kan understøtte sammenslutningerne med deres services. Green Power Denmark vurderer umiddelbart, at det vil reducere incitamentet til at afprøve lokal kollektiv tarifiering, hvis der er en risiko for, at måtte gå tilbage til individuel tarifiering efter to år, hvor tidsbegrænsningen udløber.

Green Power Denmark gør videre gældende, at Forsyningstilsynet bør omskrive tilkendegivelsen, således Metoden godkendes længere end 2 år, men at Green Power Denmark inden for f.eks. to år skal analysere forholdet mellem effektbetaling og energitarifiering, og evt. anmelde en justering af effektbetalingen.

Forsyningstilsynet har taget stilling til Green Power Denmarks bemærkninger til udkastet til tilkendegivelsen i Forsyningstilsynets begrundelse nedenfor og i afsnittet "Vejledning" ovenfor.

Retsgrundlag

I det følgende gennemgås de bestemmelser i lovgivningen, som er relevante for Forsyningstilsynets tilkendegivelse.

Elmarkedsforordningen (Europa-parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019)

Artikel 18 i elmarkedsforordningen omhandler netvirksomhedernes fastsættelse af priser for adgangen til og brugen af distributionsnettet. Bestemmelsen regulerer bl.a. de kriterier, der skal ligge til grund for fastsættelsen af standardtilslutningsbidrag og tariffer.

Artikel 18

Afgifter for netadgang samt brug og styrkelse af net

1. Afgifter, der opkræves af netoperatører for adgang til net, herunder afgifter for tilslutning til net, afgifter for brugen af net og i givet fald afgifter i tilknytning til styrkelse af net, skal afspejle omkostningerne, være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og anvendes uden forskelsbehandling. Disse afgifter omfatter ikke ikke-relaterede omkostninger, der støtter ikke-relaterede politiske målsætninger.

Uden at det berører artikel 15, stk. 1 og 6, i direktiv 2012/27/EU og kriterierne i bilag XI til nævnte direktiv, skal den metode, der anvendes til at bestemme netafgifterne, på neutral vis understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Netafgifterne må hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug. Uden at det berører denne artikels stk. 3, må disse afgifter ikke være afstandsrelaterede.

2. Tarifmetoder skal:

- a) afspejle transmissionssystemoperatørers og distributionssystemoperatørers faste omkostninger og skal tage hensyn til både kapital- og driftsudgifter for at tilvejebringe passende incitamenter for transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører på både kort og lang sigt, herunder foregribende investering, med henblik på at øge effektiviteten, herunder energieffektiviteten
- b) fremme markedsintegration, integration af vedvarende energi og forsyningssikkerhed
- c) understøtte anvendelse af fleksibilitetstjenester og gøre det muligt at anvende fleksible tilslutninger
- d) fremme effektive og rettidige investering, herunder løsninger til optimering af det eksisterende net
- e) fremme energilagring og fleksibelt elforbrug og dermed forbundne forskningsaktiviteter
- f) bidrage til opfyldelsen af de mål, der er fastsat i de integrerede nationale energi- og klimaplaner, reducere miljøpåvirkningen og fremme offentlighedens accept, og
- g) lette innovation i forbrugers interesse inden for områder såsom digitalisering, fleksibilitetstjenester og sammenkobling, navnlig for at udvikle den infrastruktur, der er nødvendig for at nå minimumsmålet for sammenkobling af elnettet for 2030 fastsat i artikel 4, litra d), nr. 1), i forordning (EU) 2018/1999.

3. Størrelsen af producenttariffer eller slutkundetariffer eller begge skal, hvor det er hensigtsmæssigt, udsende lokaliseringsspecifikke investeringssignaler på EU-plan, f.eks. incitamenter via tarifstrukturen til at reducere belastningsomfordelingsomkostningerne og omkostningerne ved styrkelse af elnettet, og tage hensyn til omfanget af nettab og kapacitetsbegrænsninger samt investeringsomkostninger ved infrastruktur.

4. Ved fastsættelse af afgifterne for netadgang skal følgende tages i betragtning:

- a) betalinger og indtægter, der skyldes ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatører
- b) de faktisk foretagne og modtagne betalinger samt betalinger forventet for fremtidige perioder, skønnet på baggrund af tidligere perioder.

5. Fastsættelse af afgifterne for netadgang i henhold til denne artikel berører ikke afgifter i forbindelse med håndtering af kapacitetsbegrænsninger som omhandlet i artikel 16.

6. Der lægges ikke nogen særlig netafgift på individuelle transaktioner med henblik på budområdeoverskridende handel af elektricitet.

7. Distributionstariffer skal afspejle omkostninger under hensyntagen til systembrugeres, herunder aktive kunders, brug af distributionsnettet. Distributionstariffer kan indeholde elementer med relation til nettilslutningsmuligheder og kan differentieres på grundlag af systembrugeres forbrugs- eller produktionsprofiler. Hvor medlemsstaterne har iværksat indførelsen af intelligente målersystemer, skal de regulerende myndigheder overveje tidsdifferentierede nettariffer, når de fastsætter eller godkender transmissions- og distributionstariffer eller metoder for disse, i overensstemmelse med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944, og tidsdifferentierede nettariffer kan, hvor det er hensigtsmæssigt, indføres til at afspejle anvendelsen af nettet på en for slutkunden gen-nemsigt, omkostningseffektiv og forudsigelig måde.

[...]

Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023)

Elforsyningslovens § 73 indeholder materielle bestemmelser, som tarifmetoderne skal overholde. Kriterierne er blandt andet omkostningsægthed, rimelighed, objektivitet og ikkediskrimination.

§ 73. De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for elproducenter. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde over for elkunder. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og oppefter og over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.

Stk. 2. De kollektive elforsyningsvirksomheder skal offentliggøre tariffer og betingelser for brug af elnettet.

Stk. 3. De kollektive elforsyningsvirksomheders omkostninger i medfør af denne lov og lov om fremme af vedvarende energi påhviler de netbrugere, der modtager virksomhedens ydelser, og opkræves gennem den enkelte virksomheds tariffer, medmindre omkostningerne er finansieret på anden måde, herunder af statsmidler.

Det følger af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, at priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

§ 73 a. Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet, herunder for levering af ydelser til de kollektive elforsyningsvirksomheder, fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

Stk. 2. Forsyningstilsynet kan godkende metoder for begrænsede købergrupper og for et begrænset tidsrum som led i kollektive elforsyningsvirksomheders metodeudvikling. Forsyningstilsynet kan sætte vilkår for godkendelsen af sådanne metoder.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, herunder tariffer.

Lovforslag nr. L 37 om lov om ændring af lov om elforsyning fremsat den 8. februar 2023

Til nr. 24

Det følger af den gældende bestemmelse i § 73, stk. 1, 3. pkt., at prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning kun er tilladt i særlige tilfælde over for elkunder. Dette indebærer som udgangspunkt et forbud mod geografisk differentiering af de betalinger, som de kollektive elforsyningsvirksomheder opkræver fra elkunder.

Ved særlige tilfælde forstås ifølge de specielle bemærkninger til § 73, stk. 1, 2. pkt., i lovforslag L 162, jf. Folketingstidende 2002-03, B, betænkning vedrørende lov om elforsyning m.v., s. 1345, at det ved sammenlægning af to geografisk adskilte forsyningsområder vil være tilladt i en overgangsperiode at opretholde forskellige priser, hvis prisforskellen er markant mellem de to områder. Det fremgår endvidere, at der vil kunne være behov for at prisdifferentiere på baggrund af de forskellige prisområder, som etableres inden for Elbørs/Nord Pool området. Sådanne prisdifferentieringer vil for fremtiden som led i strukturændringer kunne blive aktuelle i situationer, hvor et selskab har forsyningspligt til flere områder beliggende i hver deres prisområde, f.eks. Vestdanmark og Østdanmark.

Det foreslås i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 4. pkt., at pris-differentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning vil være tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter eller over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.

Den foreslåede bestemmelse giver en selvstændig adgang til geografisk differentiering over for elkunder.

En lokal sammenslutning af netbrugere skal forstås som én eller flere aktører, der råder over både forbrug og produktion. Det kunne f.eks. være energifællesskaber eller fællesskaber med industrielle aktører.

For en lokal sammenslutning af netbrugere, der samtidig udgør en kategori af netbrugere, vil muligheden for geografisk differentiering alene være en præcisering af gældende ret. Sammenslutningen vil i denne situation være defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget og dermed omfattet af hovedbestemmelsen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt., om, at de kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse skal ske efter hvilke omkostninger, som de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til. Differentieringen foretages således ikke alene på baggrund af geografisk differentierede kriterier.

Den foreslåede ordning indebærer derfor, at det præciseres, at prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det fremover vil være muligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder at differentiere elkunders betalinger geografisk, såfremt elkunden er tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter eller er en sammenslutning af netbrugere. For en sammenslutning af netbrugere, der samtidig udgør en kategori af netbrugere, vil muligheden for geografisk differentiering alene være en præcisering af gældende ret. Sammenslutningen vil i denne situation være defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget og ikke på baggrund af geografisk afgrænsede kriterier.

Den foreslåede bestemmelse er begrundet i, at forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer i visse tilfælde forhindrer Energinet og netvirksomhederne i at lade eventuelle geografisk betingede forskelle indgå i de netomkostninger, som elkunderne giver anledning til, afspejle i deres tariffer og tilslutningsbidrag.

Hensigten er at åbne for modeller, der kan understøtte, at den lokale sammenslutning af netbrugere optimerer samtidigheden i forbrug og produktion, som kan give en fordel for de kollektive elforsyningsvirksomheder i forhold til brugen af det kollektive elnet.

Der er tale om en mulighed for at udvikle nye tarifmetoder, der kan understøtte en optimal udnyttelse af det lokale elnet. Bestemmelsen giver en ramme for tarifierings- og afregningsmodeller, der kan skabe incitament til hensigtsmæssig placering af forbrug og produktion, og samtidig i brugen heraf, inden for et lokalt geografisk område.

Bestemmelsen muliggør således en tarifiering af deltagerne i en sammenslutning af netbrugere på deres individuelle aftagenumre eller en samlet fælles tarifafregning af en sammenslutning af netbrugere. En fælles tarifafregning af en lokal sammenslutning af netbrugere kan dermed være en metode til at opføre en fordel for det kollektive elnet.

En fælles tarifaftagning af sammenslutningen af netbrugere indebærer, at tarifgrundlag kan afregnes samlet i ét nyt målepunkt oprettet i Datahub. I stedet for at afregne nettarif på de individuelle målere, afregnes i stedet på ét samlet målepunkt. En fælles tarifaftagning vil ikke have betydning for netbrugernes individuelle aftagenumre, der fortsat anvendes til afregning af bl.a. elafgift. Det kan vise sig nødvendigt, at Energinet indretter Datahub, så ovennævnte modeller kan understøttes i nødvendigt omfang.

Muligheden for at udvikle nye tarifmetoder for lokale sammenslutninger af netbrugere har ikke konsekvenser for Energistyrelsens gældende administrative praksis for at tillade interne net. Geografisk differentierede forbrugstariffer og tilslutningsbidrag vil gøre det muligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder at opnå en mere optimal udnyttelse af det kollektive elnet, hvis tarifferne eksempelvis kan differentieres på en måde, der skaber incitament til at placere nyt forbrug de steder i nettet, hvor det påfører færrest omkostninger. Geografisk differentierede forbrugstariffer vil således muliggøre en mere omkostningsægte tarifstruktur, som vil medføre en mere efficient allokering af ressourcerne og dermed samfundsøkonomiske fordele.

Den foreslåede ændring af forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer forventes at medføre, at Energinet og netvirksomhederne vil kunne udvikle nye tarifmetoder for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter samt lokale sammenslutninger af netbrugere. Differentieringen kan f.eks. ske på engangsbetalingen for nettilslutning af nyt elforbrug og på den løbende tarif.

Energistyrelsens høringsnotat vedrørende forslag til lov om ændring af lov om elforsyning af 8. februar 2023

Lokal kollektiv tarifiering

Ministeriet noterer sig, at der i de indkomne høringssvar er bred opbakning til at forbedre rammerne for lokal kollektiv tarifiering ved at ophæve forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer ift. lokale sammenslutninger af netbrugere. Generelt Dansk Fjernevarme ønsker, at sammenhængen mellem anlæg, der er tilsluttet med direkte linjer og sammenslutninger af netbrugere, beskrives yderligere. Det skal sikres, at uanset hvilken konstruktion af direkte linjer og lokale sammenslutninger, så skal omkostninger til det kollektive elnet indgå i tarifieringen og den langsigtede målsætning må være at udvikle og styrke det kollektive elforsyningsnet. Ministeriets bemærkninger: Ministeriet bemærker, at hovedregel for det danske elmarked er, at transport af elektricitet sker gennem det kollektive elforsyningsnet. Det fremgår af PtX-aftalen, at dette fortsat skal være udgangspunktet. Fælles for både direkte linjer og lokale sammenslutninger af netbrugere er, at de begge potentielt kan afhjælpe det kollektive elforsyningsnet og dermed give anledning til besvarelser for de kollektive elforsyningsvirksomheder. Muliggørelsen af direkte linjer og lokal kollektiv tarifiering ændrer imidlertid ikke på, at de enkelte kategorier af netbrugere, uanset om der er tale om elkunder med direkte linjer og/eller lokale sammenslutninger, skal tilføres på baggrund af de omkostninger, som de giver anledning til fsva. styrkelse, brug og adgang til nettet, jf. § 73, i lov om elforsyning og artikel 18, i elmarkedsforordningen. Ministeriet ser således ikke umiddelbart et behov for nærmere at beskrive sammenhængen mellem anlæg der er tilsluttet med direkte linjer og lokale sammenslutninger af netbrugere. Bemærkningerne giver således ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Dansk Solcelleforening understreger vigtigheden af, at sammenslutninger af netbrugere ikke påføres flere omkostninger, end de giver anledning til. Ministeriets bemærkninger: Ministeriet bemærker, at lokale sammenslutninger af netbrugere defineres i lovforslaget som én eller flere aktører, der råder over både forbrug og produktion. Såfremt de kollektive elforsyningsvirksomheder udarbejder en tarifmetode for en lokal sammenslutning af netbrugere, skal prisfastsættelsen ske efter hvilke omkostninger, som den lokale sammenslutning af netbrugere giver anledning til. Sammenslutninger af netbrugere skal således hverken påføres færre eller flere omkostninger, end de giver anledning til. Forsyningstilsynet har en enekompetence til at vurdere, hvorvidt tarifieringen af lokale sammenslutninger af netbrugere er omkostningsægte og dermed kan godkendes. Vedvarende-Energi og Ulrik Jørgensen anfører, at lokal kollektiv tarifiering skal give mulighed for, at deling af elektricitet mellem sammenslutningens medlemmer betragtes som deling på et internt net bag måleren. Det ville virkelig løse en række praktiske og økonomiske problemer for både elkunder og netvirksomheder. Ministeriets bemærkninger: Ministeriet bemærker, at lovforslagets muliggørelse af geografisk differentierede forbrugstariffer over for lokale sammenslutninger af netbrugere ikke vedrører muligheden for at dele elektricitet i et internt net. Sammenslutningens deling af elektricitet skal således ske via det kollektive net. Ift. til muligheden for at etablere et internt net kan ministeriet

henvise til lovforslagets bestemmelser om VE-egenforbrugere og interne elektricitetsforbindelser, der blev sendt i supplerende høring den 1. juli 2022 med høringsfrist den 15. august. Der henvises derfor til ministeriets bemærkninger vedr. bestemmelserne om VE-egenforbrugere og interne elektricitetsforbindelser i nærværende høringsnotat. Bemærkningerne giver således ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Cerius-Radius pointerer, at det af bemærkningerne til § 73, stk. 1, nr. 4, bør fremgå, at hjemlen ikke ændrer ved den praksis for internt net, som Energistyrelsen har i dag og som beskrives i lovforslaget. Ministeriets bemærkninger: Ministeriet bemærker, at lovforslagets muliggørelse af geografisk differentierede forbrugstariffer over for lokale sammenslutninger af netbrugere ikke vedrører Energistylens praksis for internt net. I forhold hertil kan ministeriet henvise til lovforslagets bestemmelser om VE-egenforbrugere og interne elektricitetsforbindelser, sendt i supplerende høring den 1. juli 2022 med høringsfrist den 15. august. Der henvises derfor til ministeriets bemærkninger vedr. bestemmelserne om VE-egenforbrugere og interne elektricitetsforbindelser.

Muliggørelse af lokal kollektiv tarifiering

VedvarendeEnerg i anfører, at det fremgår af PtX-aftalen, at lokal kollektiv tarifiering skal indføres. Det er derfor ikke tilstrækkeligt til gennemførelse af PtX-aftalen, at nærværende lovændring forventes at medføre, at Energinet og distributionsselskaberne udvikler nye tarifmetoder. VedvarendeEnerg i anfører, at det med lovændringen bør sikres, at lokale sammenslutninger af netbrugere, der opfylder kravene om tilsammen at udgøre en VE-fællesskab eller et borgerenergifællesskab, har ret til lokal kollektiv tarifiering, som både kan omfatte en lavere pris for el-distribution ved el-køb, samt en mulighed for at sende el mellem fællesskabets medlemmer og installationer til kostpris. Ulrik Jørgensen fremhæver, at det er svært at læse PtX-aftalen således, at den kun skulle føre til en ordning, der muliggøres. Dansk Solcelle Forening anfører, at der med PtX-aftalen blev sendt et stærkt politisk signal om at udvide muligheden for at dele og forbruge elektricitet via lokal kollektiv tarifiering. Men af lovforslagets bemærkninger fremgår det, at der alene er tale om en muliggørelse. Dansk Solcelleforening mener, at det udvander de politiske intentioner om at fremme og belønne sammenslutninger af netbrugere, hvis ikke der skabes de nødvendige incitamenter til samordning af produktion og forbrug. Ministeriets bemærkninger: Ministeriet bemærker, at det følger af PtX-aftalen, at parterne er enige om at forbedre rammerne for lokal kollektiv tarifiering ved at tillade geografisk differentiering af sammenslutninger af netbrugere. Dette vil give Energinet og netvirksomhederne mulighed for at kunne udvikle nye tariff typer, der kan tage højde for lokale forhold og løsninger. Som der nærmere er redegjort for ovenfor, indebærer det armlængdeprincip, som er fastsat i elmarkedsdirektivet, at Folketinget og ministeren ikke kan diktere udformningen af tarifmetoder. Der henvises nærmere til afsnittene om regulering af tariffer i lovgivningen under geografisk differentierede forbrugstariffer. Det vurderes derfor ikke at være i overensstemmelse med elmarkedsdirektivet, såfremt Folketinget eller ministeren i lovgivningen pålægger de kollektive elforsyningsvirksomheder at udarbejde metoder for lokal kollektiv tarifiering. Der er således alene tale om en muliggørelse, som de kollektive elforsyningsvirksomheder frit kan vælge at benytte sig af. Geografisk differentiering Ulrik Jørgensen henviser til, at lokal kollektiv tarifiering ifølge bemærkningerne ikke forudsætter en geografisk differentiering. Det forekommer derfor ikke hensigtsmæssigt at blande lokal kollektiv tarifiering ind i en bestemmelse, der åbner for en afvigelse fra den ellers generelt forbudte differentiering. Lokal kollektiv tarifiering giver ikke mening, hvis den ikke gælder på tværs af netvirksomhederne uanset sted. Ulrik Jørgensen anfører endvidere, at implementeringen af lokal kollektiv tarifiering alene sker med formuleringen "over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer". Ministeriets bemærkninger: Ministeriet bemærker, at de kollektive elforsyningsvirksomheder efter gældende ret allerede har mulighed for at udarbejde tarifprodukter til lokale sammenslutninger af netbrugere, der samtidig udgør en kategori af netbrugere. Den foreslåede bestemmelse i § 73, 4. pkt., har dermed ikke til hensigt at indføre lokal kollektiv tarifiering, idet det allerede er en mulighed for de kollektive elforsyningsvirksomheder. Der er således efter ministeriets vurdering ikke tale om, at lokal kollektiv tarifiering blandes ind i en bestemmelse, der åbner for en afvigelse fra det generelle forbud mod geografisk differentierede forbrugstariffer. Den foreslåede bestemmelse har derimod til hensigt at forbedre rammerne for lokal kollektiv tarifiering ved at tillade geografisk differentiering over for sammenslutninger af netbrugere. Dvs. lade geografiske kriterier indgå i de tarifmetoder, som de kollektive elforsyningsvirksomheder i forvejen har mulighed for at anmelde til Forsyningstilsynet. Efter gældende ret vil en differentiering som følge af geografi være i uoverensstemmelse med elforsyningsloven. Muligheden for geografisk prisdifferentiering inden for samme netområde skal således gøre det nemmere for de kollektive elforsyningsvirksomheder at få godkendt en tarifmetode, der tager højde for forholdene i deres net. Formålet er således at fremme muligheden for, at lokale sammenslutninger af netbrugere, der forbruger og producerer el samtidigt og dermed trækker mindre på bagvedliggende dele af det kollektive net, kan opnå en lavere tariffbetaling. Bemærkningerne giver således ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Definition af lokale sammenslutninger af netbrugere

Ulrik Jørgensen anfører, at problemet med realiseringen af lokal kollektiv tarifiering også bundet i, at der ikke er nogen nærmere definition af, hvad der ligger i "sammenslutninger af netbrugere". Det vil være svært for en netvirksomhed at indgå aftale med en gruppe af netbrugere, der deler el, men som ikke kan identificeres som aftalepart. Dansk Solcelle Forening anfører, at det er nødvendigt at blive mere præcis på definitionen og den juridiske status af sammenslutninger af netbrugere, der deler el mellem sig. Dansk Solcelleforening mener, at definitionen bør favne såvel industri- og erhvervsfællesskaber som energifællesskaber med deltagelse af andre aktører som fx universiteter, offentlige institutioner og foreninger. VedvarendeEnergi bemærker, at begrebet "netbrugere" ikke er defineret i elforsyningsloven. Det bør defineres som alle, der fysisk benytter det kollektive net som elforbruger, elproducent, både forbrug og producent, lagring af el samt transport af el mellem medlemmer af et energifællesskab. Ministeriets bemærkninger: Ministeriet bemærker, at lokale sammenslutninger af netbrugere i lovforslaget defineres som én eller flere aktører, der råder over både forbrug og produktion. Det er ministeriets hensigt at lave en bred definition, der ikke på forhånd udelukker bestemte sammenslutninger fra at blive omfattet af undtagelsen til forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer. Derfor er det også alene angivet, at dette fx kan være energifællesskaber eller fællesskaber med industrielle aktører. En bred definition er i øvrigt i overensstemmelse med den gældende fremgangsmåde i elforsyningslovens § 73, 1. pkt., hvorefter de kollektive elforsyningsvirksomheder skal prisfastsætte deres ydelser efter hvilke omkostninger, som de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til. Det er således op til de kollektive elforsyningsvirksomheder at definere en kategori af netbrugere. Det vil derfor være op til de kollektive elforsyningsvirksomheder i det konkrete tarifarbejde at udfylde og definere sammenslutningen, som Forsyningstilsynet efterfølgende skal metodegodkende. Hvilke krav og betingelserne, der stilles til lokale sammenslutninger af netbrugere, vil således i høj grad være op til kollektive elforsyningsvirksomheder. Ministeriet skal i forlængelse heraf gøre opmærksom på, at en konkret og afgrænset beskrivelse af lokale sammenslutninger af netbrugere ikke vurderes at være hensigtsmæssig som følge af det armslængdeprincip, der er fastsat i elmarkedsdirektivet fsva. godkendelse af tarifmetoder. Det vil således være forbundet med risiko for at begrænse det skøn, som Forsyningstilsynet er tillagt en enekompetence til at udøve, såfremt ministeriet udarbejder en udtømmende definition af begrebet. Ministeriet kan således ikke imødekomme ønsket om en mere præcis definition, herunder den juridiske status, af lokale sammenslutninger af netbrugere. Bemærkningerne giver således ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Regulering af tariffer i lovgivningen

VedvarendeEnergi anfører, at der bør være generelle principper, så tariffen ikke afhænger af, om der af historiske årsager er et stærkt eller et svagt net i det område, som et energifællesskab ønsker at udveksle el i. Dansk Solcelleforening efterlyser, at ministeriet laver nogle klare rammer for lokal kollektiv tarifiering. Dette skal sikre, at de kollektive elforsyningsvirksomheder i endnu højere grad navigerer efter klima- og samfundsøkonomiske hensyn og at lokal kollektiv tarifiering designes omkostningsægte. Ministeriets bemærkninger: Det følger af elmarkedsdirektivet, at godkendelse af metoderne for beregning af tariffer er en af de beføjelser, som direkte er forbeholdt de nationale regulerende myndigheder. Den regulerende myndighed er således tillagt en enekompetence. Med enekompetence forstås, at opgaven ikke kan tildeles andre end den regulerende myndighed for så vidt som en sådan tildeling indskrænker rækkevidden af de beføjelser, som er forbeholdt den nationale regulerende myndighed. Dette armslængdeprincip indebærer, at Folketinget og ministeren ikke kan diktere udformningen af tarifmetoder. Det vurderes derfor ikke at være i overensstemmelse med elmarkedsdirektivet, såfremt Folketinget eller ministeren definerer konkrete rammer for lokal kollektiv tarifiering. Der er således alene tale om en muliggørelse, som de kollektive elforsyningsvirksomheder frit kan vælge at benytte sig af – og selv definere omfanget og karakteren af. De konkrete metoder for lokal kollektiv tarifiering udvikles af Energinet og netvirksomhederne. I praksis anvender netvirksomhederne ofte branchevejledninger udviklet af Green Power Denmark, men det står dem frit for at udvikle egne metoder. Det vil ligeledes være et metodespørgsmål, hvorvidt og hvordan lokal kollektiv tarifiering vil tage højde for geografiske forhold. Ministeriet bemærker dog, at formålet med at ophæve forbuddet mod geografisk differentiering for lokale sammenslutninger af netbrugere netop har været at muliggøre geografiske forskelle i tarifieringen. Formålet har været at fremme en mere omkostningsægte tarifiering, hvor lokale forhold i elnettet kan tages i betragtning. Forventningen er, at tarifferne dermed i højere grad kan afspejle de konkrete besparelser, de enkelte lokale sammenslutninger af netbrugere giver anledning til. Dansk Solcelleforening mener det er vigtigt, at sammenslutninger af netbrugere ikke kommer i klemme og rammes økonomisk ved ændring af geozoner. Ministeriets bemærkninger Ministeriet forstår henvisningen til "geozoner" således, at der henvises til Green Power Danmarks anmeldte betalingsdesign "Anmeldelse af model for producentbetaling til eldistributionsnettet". Ministeriet bemærker, at metoder for producentbetalinger ligger uden for nærværende lovforslag. Ministeriet bemærker dog, at

det ikke vurderes muligt for ministeren at regulere om, hvorvidt sammenslutninger af netbrugere ikke omfattes ved ændring af geozoner, idet en så detaljeret regulering af tarifferne vurderes at være i uoverensstemmelse med elmarkedsdirektivet.

Lokal kollektiv afregning

Cerius-Radius anfører, at det med lovforslaget ikke er fuldstændig klart, om der er sikret et tilstrækkeligt lovgrundlag. Lokal kollektiv tarifiering vil ifølge Cerius-Radius have indvirkning på andre dele af elforsyningslovens bestemmelser, som imidlertid ikke berøres i lovforslaget. Cerius-Radius ønsker, at der med lovforslaget sikres en klar hjemmel til at kunne udfærdige en metode for lokal kollektiv afregning af tarifferne. Med "afregning af tarifferne" tænker Cerius-Radius i en bredere afgrænsning end det, der lægges op til i lovforslaget. En lokal kollektiv afregning er således forskellig fra lokal kollektiv tarifiering. Cerius-Radius og GPD peger på baggrund heraf på en række problematikker, som ikke umiddelbart løses med den foreslåede hjemmel i § 73, stk. 1, 4. pkt. Energistyrelsen kan henvise til høringssvarene i sin helhed for en nærmere gennemgang af problematikkerne. Ministeriets bemærkninger Ministeriet bemærker, at den foreslåede bestemmelse følger op på stemmeaftalen af 15. marts 2022 om "Udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer (Power-to-X strategi)". Det følger af aftalen, at partierne ønsker at fremme muligheden for tariffølsninger, der kan belønne lokale sammenslutninger af netbrugere, når de bidrager med fordele for elnettet. Ministeriet bemærker, at hensigten med den foreslåede bestemmelse, hvorefter pris-differentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning vil være tilladt over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer, er et ønske om at understøtte udviklingen af nye tarifmetoder, der kan understøtte en optimal udnyttelse af det lokale elnet. Hensigten er at åbne op for modeller, der kan understøtte, at den lokale sammenslutning af netbrugere optimerer samtidigheden i forbrug og produktion, som kan give en fordel for de kollektive elforsyningsvirksomheder i forhold til brugen af det kollektive elnet. Der er dermed tale om en mulighed for at udvikle nye tarifmetoder, der kan understøtte en optimal udnyttelse af det lokale elnet. Bestemmelsen giver en ramme for tarifierings- og afregningsmodeller, der kan skabe incitament til hensigtsmæssig placering af forbrug og produktion, og samtidighed i brugen heraf, inden for et lokalt geografisk område. Lovforslaget muliggør således en tarifiering af deltagerne i en sammenslutning af netbrugere på deres individuelle aftagenumre eller en samlet fælles tariffafregning af en sammenslutning af netbrugere. En fælles tariffafregning kan igen være baseret på enten individuelle målinger eller et nyt målepunkt, der oprettes i Datahub til formålet. Det vil således i høj grad være mulighed for de kollektive elforsyningsvirksomheder til at udforme en tarifmodel, der giver incitament til hensigtsmæssig placering af forbrug og produktion, og samtidighed i brugen heraf, inden for et lokalt geografisk område. Det bemærkes, at en fælles tariffafregning ikke vil have betydning for netbrugernes individuelle aftagenumre, der fortsat anvendes til afregning af bl.a. elafgift og elektricitet. Ministeriet har på baggrund af høringssvaret præciseret bemærkningerne til bestemmelsen, således at det tydeliggøres, at bestemmelsen er tiltænkt at give en ramme for tarifierings- og afregningsmodeller, der kan understøtte en optimal udnyttelse af det lokale elnet. Bemærkningerne giver derfor anledning til ændringer i lovforslaget.

Cerius-Radius ser en sammenhæng mellem de direkte linjer og tilpasningen af forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer med muligheden for lokal kollektiv tarifiering. Begge tiltag sigter mod at bidrage med værktøjer til en mere effektiv udnyttelse af det kollektive net. Cerius-Radius er af den opfattelse, at dette mål kunne være understøttet af et mere ensartet regelsæt for alle kunder frem for forskellige regler og principper. Ministeriets bemærkninger: Ministeriet bemærker, at lovforslaget er en opfølgning på stemmeaftalen af 15. marts 2022 om "udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer (Power-to-X strategi)". Med aftalen blev aftalepartierne enige om at muliggøre geografisk differentierede forbrugstariffer, direkte linjer og forbedre rammerne for lokal kollektiv tarifiering. Som følge heraf afspejler lovforslaget tiltag til en mere effektiv udnyttelse af det kollektive elnet, der tager udgangspunkt i både muligheden for at etablere kommercielt ejede direkte linjer for elkunder og -producenter tilsluttet elnettet på 10 kV spændingsniveau og opefter samt en tilpasning af forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer, således at det bliver muligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder at differentiere forbrugstariffer geografisk for elforbrugere tilsluttet elnettet på 10 kV spændingsniveau og opefter samt over for lokale sammenslutninger af netbrugere.

Forsyningstilsynets begrundelse for tilkendegivelsen

Denne sag drejer sig om Forsyningstilsynets tilsyn med Green Power Danmarks branchevejledning for tarifiering af lokale sammenslutninger af elkunder efter elforsyningslo-

vens § 73 b. Det følger af bestemmelsen, at energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser.

Forsyningstilsynet skal i sin vurdering af, om den anmeldte branchevejledning kan tages til efterretning, tage stilling til bl.a. om branchevejledningen vil føre til fastsættelse af tariffer (priser), der er i overensstemmelse med elmarkedsforordningens og elforsyningslovens regler om prisfastsættelse.

Som det fremgår af afsnittet "Retsgrundlag" ovenfor, indeholder både elmarkedsforordningen og elforsyningslovens kriterier for tarifiering. Det fremgår af elforsyningslovens § 73, stk. 1, at kriterierne skal fortolkes i overensstemmelse med kriterierne i elmarkedsforordningens artikel 18.

Forsyningstilsynet skal påse, at Metoden fastlægges i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73, stk. 1, hvorefter elforsyningsvirksomheders priser for deres ydelser skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af elkunder giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i Elmarkedsforordningen.

Elmarkedsforordningens artikel 18 indeholder materielle kriterier af relevans for, om Metoden kan godkendes. Forsyningstilsynet har på den baggrund vurderet Metodens overensstemmelse med Elmarkedsforordningens artikel 18.

Ifølge artikel 18, stk. 1, skal tariffer, der opkræves af netoperatører for adgang til net, herunder afgifter for tilslutning til net, afgifter for brugen af net og i givet fald afgifter i tilknytning til styrkelse af net, afspejle omkostningerne, være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og anvendes uden forskelsbehandling.

Overordnet set indeholder elforsyningslovens § 73 og Elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, de samme materielle kriterier af relevans for, hvorvidt Metoden kan godkendes.

Elmarkedsforordningen

Efter Elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, skal tariffer (priser), der opkræves af netoperatører for adgang til nettet blandt andet 1) afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger 2) være gennemsigtige og 3) anvendes uden forskelsbehandling.

Det følger videre af Elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, at den metode, der anvendes til at bestemme priserne, på neutral vis skal understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Netafgifterne må hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, eget-forbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug.

Forsyningstilsynet vurderer, at artikel 18, stk. 1, bl.a. fastlægger et krav om, at tarifieringen skal være omkostningsægte. Dette kriterie følger også af elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt. På den baggrund finder Forsyningstilsynet, at kravet om omkostningsægtighed i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt., tillige er indeholdt i artikel 18, stk. 1. Forsyningstilsynet har lagt vægt på, at artikel 18, stk. 1 tilsiger, at tarifferne skal afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger.

Det fremgår videre af artikel 18, stk. 1, at tarifferne skal anvendes uden forskelsbehandling. Forskelsbehandling er ikke nærmere i forordningen, men Forsyningstilsynet vurderer, at dette kriterie svarer til kriteriet om ikkediskrimination efter elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt. Videre fremgår det af artikel 18, stk. 1, at tarifferne skal være gennemslagskraftige.

I medfør af Elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 8, skal distributionssystemoperatører incitamentes til den mest omkostningseffektive drift og udvikling af deres net, herunder gennem indkøb af tjenester [...]. Forsyningstilsynets opgaver i den henseende sker som led i indtægtsrammereguleringen i henhold til elforsyningslovens § 69, hvorefter netvirksomheder skal fastsætte priser for deres ydelser i overensstemmelse med en indtægtsramme, som Forsyningstilsynet årligt fastsætter for hver netvirksomhed. Indtægtsrammen bliver fastsat med henblik på at dække netvirksomhedens omkostninger ved en effektiv drift af den bevillingspligtige aktivitet og forrentning af den investerede kapital.

På den baggrund er omkostningseffektivitet ikke vurderet særskilt i nærværende tilkendegivelse, idet vurderingen om omkostningseffektivitet fortages i forbindelse med Forsyningstilsynets årlige fastlæggelse af netvirksomheders indtægtsrammer efter elforsyningslovens § 69.

Afgrænsning af og forudsætning for tilkendegivelsen

Forsyningstilsynet har ved denne tilkendegivelse taget stilling til de to dokumenter, hhv. "Metodebeskrivelse for tarifiering af lokale sammenslutninger af elkunder" og "Vilkår og betingelser for lokale sammenslutninger af elkunder", begge anmeldt til Forsyningstilsynet i marts 2024. Forsyningstilsynet betragter disse to dokumenter som den branchevejledning med metode for lokal kollektiv tarifiering, som Green Power Denmark har anmeldt til Forsyningstilsynets tilsyn.

Forsyningstilsynet bemærker, at Metoden er udviklet på baggrund af lovændringen af elforsyningsloven, som fandt sted ved Lov om ændring af lov om elforsyning mv. nr. 415 af 25. april 2023, hvorefter netvirksomhederne gives adgang til at måtte *prisdifferentiere på baggrund af en geografisk afgrænsning over for lokale sammenslutninger af elkunder på alle spændingsniveauer*.

Bestemmelsen i § 73, stk. 1, 4. pkt. er en undtagelse til § 73, stk. 1, 3. pkt., hvorefter prisfastsættelsen af elforsyningsselskabernes ydelser skal være objektive, rimelige, ikke-diskriminerende og omkostningsægte. Lov om ændring af lov om elforsyning mv. nr. 415 af 25. april 2023, trådte i kraft den 1. maj 2023 og giver netvirksomhederne mulighed for at lave tarifieringsmetoder, hvor prisdifferentiering på baggrund af geografisk afgrænsning overfor lokale sammenslutninger er tilladt.

Det fremgår af Lovforslag L 37⁵ på side 47, at hensigten med lovændringen er at åbne for metoder, der kan understøtte, at lokale sammenslutninger optimerer samtidigheden i forbrug og produktion, som kan give en fordel for de kollektive elforsyningsvirksomheder i forhold til brugen af det kollektive elnet. Der er dermed tale om en mulighed for at udvikle nye tarifmetoder, der kan understøtte en optimal udnyttelse af det lokale elnet.

Bestemmelsen sætter en ramme for tarifierings- og afregningsmodeller, der kan skabe incitament til hensigtsmæssig placering af forbrug og produktion og samtidighed i brugen heraf, inden for et lokalt geografisk område. Bestemmelsen muliggør således en tarifiering af deltagerne i en sammenslutning af elkunder på deres individuelle aftage-numre eller en samlet fælles tarifaftagning af en sammenslutning af elkunder. En fælles tarifaftagning af en lokal sammenslutning af elkunder kan dermed være en metode til at opføre en fordel for det kollektive elnet.

Det følger videre af L 37, at en fælles tarifaftagning af lokale sammenslutninger indebærer, at tarifgrundlaget kan afregnes samlet i ét nyt målepunkt oprettet i Datahub. I stedet for at afregne nettarif på de individuelle målere, afregnes i stedet på ét samlet målepunkt. En fælles tarifaftagning vil ikke have betydning for elkundens individuelle aftage-numre, der fortsat anvendes til afregning af bl.a. elafgift. Det følger videre af L 37, at det kan vise sig nødvendigt, at Energinet indretter Datahub, så ovennævnte modeller kan understøttes i nødvendigt omfang.

Det følger også af L 37, at en lokal sammenslutning af elkunder skal forstås som én eller flere aktører, der råder over både forbrug og produktion. Det kunne f.eks. være energifællesskaber eller fællesskaber med industrielle aktør.

Metoden er således afledt af lovændringen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 4. pkt., hvor den primære hensigt er at åbne op for metoder, der understøtter en optimal udnyttelse af det lokale elnet ved at give adgang til, at netvirksomheder må prisdifferentiere på baggrund af geografisk afgrænsende kriterier over for lokale sammenslutninger.

Det fremgår af den anmeldte Metode, at Metoden er et supplement til det nugældende tarifgrundlag, og at den ny Metode derfor ikke ændrer på tarifieringen for eksisterende elkunder, der ikke ønsker at indgå i en lokal sammenslutning af elkunder.

Vurdering af Metodens vilkår

Metoden fastlægger en række vilkår for lokale sammenslutninger af elkunder, som skal være opfyldt for at en sammenslutning kan tariferes kollektivt efter Metoden. Disse vilkår er oplistet under afsnittet Sagsfremstilling i denne tilkendegivelse.

Forsyningstilsynet har vurderet, hvorvidt disse vilkår er i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18 og elforsyningslovens § 73.

Forsyningstilsynet bemærker hertil, at uanset den ovenfor beskrevne tilføjelse af § 73, stk. 1, 4. pkt., i elforsyningsloven, vil Forsyningstilsynet ikke kunne tage Metoden til ef-

⁵ Lovforslag L 37 fremsat den 8. februar 2023

terretning, såfremt metoden ikke også er i overensstemmelse med Elmarkedsforordningens artikel 18. Dette skyldes, at der her er tale om en EU-forordning, der er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i Danmark som EU-medlemsstat, jf. herved Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde artikel 288, 2. pkt. EU-forordninger har efter fast og langvarig praksis fra EU-domstolen forrang for national ret.

Geografisk afgrænsning

Det fremgår af Metoden, at Metoden er afgrænset, så den kun gælder for elkunder tilsluttet under den samme 10/0,4 kV transformerstation på lavspændingssiden.

Green Power Denmark har oplyst i Metoden, at et fysisk sammenhængende elnet er afgørende for, at en lokal sammenslutning af elkunder kan optimere samtidigheden i forbrug og produktion, som kan give en fordel i forhold til brugen af det kollektive elnet.

Den geografiske afgrænsning af elkunder, der kan deltage i sammenslutninger, er derfor afgrænset til elkunder, der er tilsluttet under den samme 10/0,4 transformerstation på lavspændingsniveau.

Green Power Denmark har begrundet afgrænsningen med, at en sammenslutning af elkunder skal belaste de samme netkomponenter for, at Metoden har virkning, hvilket er svært at opnå på et højere spændingsniveau.

Derudover oplyser Green Power Denmark, at der har været størst efterspørgsel efter en tarifmetode for lokale sammenslutninger fra elkunder på lavspændingsniveau, hvorfor Green Power Denmark har vurderet det mest hensigtsmæssigt at starte med at tilbyde en tarifieringsmetode på dette niveau. Dertil oplyser Green Power Denmark i Metoden, at kriteriet om omkostningsægte tariffer i medfør af elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt., kan blive udfordret, hvis en sådan metode skulle gælde på alle spændingsniveauer eller på tværs af spændingsniveauer.

Forsyningstilsynet vurderer, at der er tale om saglig forskelsbehandling, når Green Power Denmark anvender geografisk afgrænsende kriterier over for lokale sammenslutninger i medfør af § 73, stk. 1, 4. pkt. Forsyningstilsynet finder derfor, at Metoden er i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, hvorefter tariffer skal anvendes uden forskelsbehandling.

Forsyningstilsynet har lagt vægt på elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 7, hvorefter distributionstariffer skal afspejle omkostninger under hensyntagen til systembruges, herunder aktive kunders, brug af distributionsnettet, og at distributionstariffer kan differentieres på grundlag af systembruges forbrugs- eller produktionsprofiler. Forsyningstilsynet har dertil lagt vægt på, at Metoden er med til at understøtte anvendelsen af fleksibilitetstjenester og gøre det muligt at anvende fleksible tilslutninger i henhold til elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 2, litra c).

Også i medfør af elforsyningslovens § 73, stk. 1, skal tariffer være ikkediskriminerende, dvs. anvendes uden forskelsbehandling, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1. Bestemmelsen i § 73, stk. 1, 4. pkt. er en undtagelsesbestemmelse til § 73, stk. 1, 1. pkt. Allerede fordi Forsyningstilsynet finder, at Metoden er i overensstemmelse med

undtagelsen i § 73, stk. 1, 4. pkt., finder Forsyningstilsynet det ikke relevant at vurdere, om afgrænsningen i Metoden er diskriminerende i henhold til elforsyningslovens § 73, stk. 1.

Forsyningstilsynet har lagt vægt på lovbemærkningerne til L 37, hvorefter indsættelsen af § 73, stk. 1, 4. pkt. har til formål at præcisere, at prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for lokale sammenslutninger af elkunder på alle spændingsniveauer.

Der står videre i bemærkningerne til L 37 på side 47, at den foreslåede bestemmelse er begrundet i, at forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer i visse tilfælde forhindrer Energinet og netvirksomhederne i at lade eventuelle geografisk betingede forskelle indgå [...] i deres tariffer og tilslutningsbidrag.

Forsyningstilsynet har videre lagt vægt på et høringsnotat vedrørende lovforslag om ændringen af elforsyningsloven, udarbejdet af Energistyrelsen den 11. januar 2023, hvor Ministeriet på side 38 bemærker at

"de kollektive elforsyningsvirksomheder efter gældende ret allerede har mulighed for at udarbejde tarifprodukter til lokale sammenslutninger af elkunder, der samtidig udgør en kategori af elkunder. Den foreslåede bestemmelse i § 73, 4. pkt., har dermed ikke til hensigt at indføre lokal kollektiv tarifiering, idet det allerede er en mulighed for de kollektive elforsyningsvirksomheder [...]. Den foreslåede bestemmelse har derimod til hensigt at forbedre rammerne for lokal kollektiv tarifiering ved at tillade geografisk differentiering over for sammenslutninger af elkunder. Dvs. lade geografiske kriterier indgå i de tarifmetoder, som de kollektive elforsyningsvirksomheder i forvejen har mulighed for at anmelde til Forsyningstilsynet. Muligheden for geografisk prisdifferentiering inden for samme netområde skal således gøre det nemmere for de kollektive elforsyningsvirksomheder at få godkendt en tarifmetode, der tager højde for forholdene i deres net."

På baggrund af ovenstående høringsnotat, har Forsyningstilsynet vurderet, at bestemmelsen i § 73, stk. 1, 4. pkt. giver adgang til at opstille vilkår i en metode på baggrund af geografiske kriterier. Det er derudover Forsyningstilsynet vurdering, at det er har været lovgivers intention at opstille en lovgivningsmæssig ramme, der skal gøre det *nemmere* for de kollektive elforsyningsvirksomheder at få godkendt en tarifmetode, der tager højde for forholdene i deres net, hvorfor geografisk afgrænsende kriterier tillades over for lokale sammenslutninger ved indsættelsen af § 73, stk. 1, 4 pkt. i elforsyningsloven.

Forsyningstilsynet har i denne forbindelse vurderet, at der er tale om et geografisk afgrænset kriterie, når Metoden kun gælder på lavspænding, fordi vilkåret sikrer en *fysisk sammenhæng* i nettet og dermed en fysisk sammenhæng mellem medlemmerne i lokale sammenslutninger.

Forsyningstilsynet har dertil vurderet, at der er tale om et geografisk afgrænset kriterie, når det er elkundens tilslutningspunkt, der er afgørende for, om den pågældende elkunde kan indgå i en sammenslutning.

Det betyder, at hvis der er flere transformerstationer, som forsyner én bygning eller én karre, kan elkunderne under hver enkelt transformerstation opnå kollektiv tarifiering. Det betyder dermed, at kriteriet om at medlemmerne i en sammenslutning skal være tilsluttet under samme transformerstation, ikke forhindrer andre elkunder i samme bygning at oprette en anden sammenslutning under deres pågældende transformerstation.

Hvis der derimod kunne indgå flere transformerstationer i en sammenslutning, ville der ikke være garanti for *fysisk sammenhæng* mellem medlemmerne i sammenslutningerne, hvilket ifølge Green Power Denmark kompromitterer kriteriet om omkostningsæghed i medfør af elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Forsyningstilsynet finder det relevant at bemærke, at det i lovbemærkningerne til L 37 fremgår, at indsættelsen af § 73, stk. 1, 4. pkt., alene har til hensigt at give elforsyningsvirksomhederne en *mulighed* for at udvikle de relevante tariferingsmetoder.

Det fremgår hertil af ovennævnte høringsnotat, side 38, at

"det vurderes ikke at være i overensstemmelse med elmarkedsdirektivet, såfremt Folketinget eller ministeren i lovgivningen pålægger de kollektive elforsyningsvirksomheder at udarbejde metoder for lokal kollektiv tarifiering. Der er således alene tale om en muliggørelse, som de kollektive elforsyningsvirksomheder frit kan vælge at benytte sig af".

Det fremgår videre af samme høringsnotat, at

"[...] Det er således op til de kollektive elforsyningsvirker at definere en kategori af elkunder. Det vil derfor være op til de kollektive elforsyningsvirksomheder i det konkrete tarifarbejde at udfylde og definere sammenslutningen, som Forsyningstilsynet efterfølgende skal metodegodkende. Hvilke krav og betingelser, der stilles til lokale sammenslutninger af elkunder, vil således i høj grad være op til kollektive elforsyningsvirksomheder."

Det er derfor Forsyningstilsynets vurdering, at Green Power Denmark ikke er pålagt at udvikle én enkelt metode, som gælder for alle spændingsniveauer eller på tværs af spændingsniveauer, men derimod *kan*, ved ønske derom, udvikle metoder rettet mod lokale sammenslutninger, hvor geografisk afgrænsende kriterier over for lokale sammenslutninger indgår og er tilladt i medfør af undtagelsen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 4. pkt.

Det er derfor Forsyningstilsynets vurdering, at der ikke er noget til hinder for, at Green Power Denmark udvikler én metode, som kun gælder for elkunder på lavspændingsniveau, hvis dette er mest hensigtsmæssigt i forhold til forholdene i det kollektive elnet.

Det er dertil Forsyningstilsynets vurdering, at den anmeldte Metode heller ikke forhindrer Green Power Denmark i, på sigt, at udvikle den anmeldte Metode eller anmelde nye metoder, som er rettet mod elkunder på andre spændingsniveauer eller på tværs af spændingsniveauer.

Dertil oplyser Green Power Denmark, at Green Power Denmark løbende vil evaluere Metoden med henblik på at vurdere, om Metoden kan udvides til at gælde på højere spændingsniveauer eller på tværs af spændingsniveauer uden at gå på kompromis med kriteriet om omkostningsæghed.

I forhold til de høringssvar, som tilsynet modtog i forbindelse med den offentlige høring af Metoden, og som gør gældende, at Metoden er diskriminerende overfor energifællesskaber, som typisk består af medlemmer på tværs af spændingsniveauer, har Green Power Denmark svaret i sine bemærkninger til høringssvarene, at energifællesskaber, som har tilslutninger både på lavspænding og højspænding, godt kan tage del i Metoden

for så vidt angår den del af energifællesskabet, der er tilsluttet lavspænding. På denne måde vil energifællesskabet kunne opnå besparelser for en del af energifællesskabet på lige vilkår med andre elkunder på lavspænding.

På baggrund af ovenstående gennemgang har Forsyningstilsynet vurderet, at afgrænsningen af Metoden til kun at gælde på lavspændingsniveau er i overensstemmelse med § 73, stk. 1, 4. pkt., hvorefter der kan prisdifferentieres på baggrund af geografisk afgrænsning over for lokale sammenslutninger af elkunder.

Antal kunder pr. sammenslutning

Det fremgår af Metoden, at sammenslutninger skal bestå af minimum to medlemmer, der går sammen og opretter en juridisk enhed, hvor hvert medlem skal råde over mindst ét aftagenummer hver.

Green Power Denmark oplyser at årsagen til vilkåret om, at sammenslutninger skal bestå af minimum to medlemmer skyldes, at enkeltaktører ville kunne spekulere i de forskellige tarifieringsmetoder uden til gengæld at bidrage til en optimeret udnyttelse af el-nettet.

Angående vilkåret om, at en sammenslutning skal registreres som en juridisk enhed med CVR-nr., har Green Power Denmark, i sine bemærkninger til de modtagne høringsvar i forbindelse med den offentlige høring af Metoden, uddybet, at det er underordnet om sammenslutningerne registreres med CPR- eller CVR-nr., så længe der oprettes et juridisk gyldigt kundeforhold mellem sammenslutningen og netvirksomheden. Forsyningstilsynet har dog vurderet, at det er mest hensigtsmæssigt, at sammenslutninger oprettes med CVR-nr., så et medlem af en sammenslutning ikke alene hæfter for ansvaret for betalingen af tarifopkrævning i sammenslutningen. Forsyningstilsynet finder det i øvrigt ikke i strid med kriterierne i elforsyningslovens § 73, stk. 1, at stille vilkår om, at sammenslutninger skal oprettes med CVR-nr.

Angående vilkåret om, at lokale sammenslutninger skal bestå af minimum to medlemmer, så fremgår det af L 37, at lokale sammenslutninger skal forstås som én eller flere aktører, der råder over både forbrug for produktion.

Den 5. november 2024 sendte Forsyningstilsynet derfor en række spørgsmål til Metoden, herunder angående de spekulationsmuligheder, som enkeltaktører ville kunne give anledning til, hvis enkeltaktører blev givet adgang til at etablere lokale sammenslutninger.

Green Power Denmark oplyste i sit svar, at i det tilfælde, hvor en enkeltaktør får muligheden for selv – uden barrierer – at vælge mellem flere tarifieringsmetoder, så er det Green Power Danmarks vurdering, at aktøren vil vælge den billigste tarifieringsmetode. Ved at sætte et krav om, at sammenslutninger skal bestå af minimum to aktører (samt sætte krav om, at en sammenslutning skal bestå af en minimumskapacitet på 25 kW), så vil spekulationsmulighederne reduceres.

Forsyningstilsynet henviser til elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, hvorefter netafgifter skal anvendes uden forskelsbehandling. Forsyningstilsynet har vurderet, at det ikke er i strid med artikel 18, stk. 1, at lokale sammenslutninger skal bestå af minimum

to medlemmer. Forsyningstilsynet har lagt vægt på, at medlemmer af lokale sammenslutninger behandles efter samme vilkår inden for kundekategorien.

Også i medfør af elforsyningslovens § 73, stk. 1, skal tariffer være ikkediskriminerende, dvs. anvendes uden forskelsbehandling, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1. Forsyningstilsynet finder heller ikke, at det er diskriminerende i medfør af elforsyningslovens § 73, stk. 1, at Metoden stiller vilkår om at en sammenslutning skal bestå af minimum to medlemmer. Forsyningstilsynet har lagt vægt på, at medlemmer af lokale sammenslutninger behandles efter samme vilkår inden for kundekategorien. Vilkåret om minimum to medlemmer medfører således ikke forskelsbehandling eller diskrimination af de elkunder, der er omfattet af Metoden pr. definition. Forsyningstilsynets begrundelse fremgår nedenfor.

Forsyningstilsynet har lagt vægt på det høringsnotat vedrørende lovforslag om ændringen af elforsyningsloven, udarbejdet af Energistyrelsen den 11. januar 2023, hvor Ministeriet på side 39 udtaler at

"Ministeriet bemærker, at lokale sammenslutninger af elkunder i lovforslaget defineres som én eller flere aktører, der råder over både forbrug og produktion [...] En bred definition er i øvrigt i overensstemmelse med den gældende fremgangsmåde i elforsyningslovens § 73, 1. pkt., hvorefter de kollektive elforsyningsvirksomheder skal prisfastsætte deres ydelser efter hvilke omkostninger, som de enkelte kategorier af elkunder giver anledning til. Det er således op til de kollektive elforsyningsvirksomheder at definere en kategori af elkunder. Det vil derfor være op til de kollektive elforsyningsvirksomheder i det konkrete tarifarbejde at udfylde og definere sammenslutningen, som Forsyningstilsynet efterfølgende skal metodegodkende. Hvilke krav og betingelser, der stilles til lokale sammenslutninger af elkunder, vil således i høj grad være op til kollektive elforsyningsvirksomheder."

På baggrund af ovenstående høringsnotat, er det Forsyningstilsynets vurdering, at lovgivers intention med lovændringen i L 37 har været at skabe en så bred ramme som muligt, så elforsyningsloven ikke er til hinder for elforsyningsvirksomhedernes mulighed for at definere kundekategorier.

Forsyningstilsynet har videre lagt vægt på, at Ministeriet i førømtalte høringsnotat har udtalt, at bestemmelsen i § 73, stk. 1, pkt. 4 har til hensigt at åbne op for muligheden for at udvikle modeller, der fremmer en optimeret brug af elnettet mod reducerede tariffer.

Forsyningstilsynet her dertil vurderet, at det at lovbemærkningerne til L 37 nævner, at en sammenslutning skal forstås som én eller flere aktører, ikke betyder, at en sammenslutning skal kunne bestå af én aktør. Forsyningstilsynets vurdering er, at en sammenslutning kan bestå af én eller flere aktører, hvilket i sidste ende er op til netvirksomhedens definition af kundekategorien i Metoden.

På baggrund af ovenstående gennemgang, har Forsyningstilsynet vurderet, at Metodens vilkår om antal medlemmer i en sammenslutning er i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1 og elforsyningslovens § 73, stk. 1.

Krav om minimumkapacitet på 25 kW pr. sammenslutning

Den anmeldte Metode stiller vilkår om, at den installerede kapacitet pr. sammenslutning skal være mindst 25 kW. Vilkåret om en minimumskapacitet på 25 kW er sammen med vilkåret om antal medlemmer med til at sikre, at aktører ikke kan spekulere i Metoden.

Formålet med Metoden er, at lokale sammenslutninger optimerer anvendelsen af elnettet og til gengæld modtager en reduceret tarif. Det er således væsentligt for Metoden, at Metoden skaber incitament til en adfærdsændring hos sammenslutningerne. Minimumskravet på 25 kW har således til formål at forhindre elkunder i at opsætte bagatelagtige produktionsanlæg for at blive omfattet af Metoden uden til gengæld at optimere deres brug af elnettet.

Der er derimod ingen begrænsninger for, hvilken type produktion der kan indgå i sammenslutningen og også batterier kan benyttes. Dog kan batterier ikke stå alene, fordi en sammenslutning skal bestå af *både* forbrug og produktion.

I medfør af Elmarkedsforordningens artikel 18, stk.1, 2. led, må netvirksomhedernes nettariffer hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug.

Green Power Denmark har, i sine bemærkninger til de modtagne høringssvar i forbindelse med den offentlige høring over Metoden, gentaget, at det i lovbemærkningerne til § 73, stk. 1, 4. pkt. er angivet, at en sammenslutning skal bestå af *både* produktion og forbrug. Green Power Denmark understreger, at der godt kan indgå batterier i sammenslutningerne og at der er potentiale for at udjævne peak-forbruget og opnå en tarifreduktion efter Metoden ved anvendelse af batterier i sammenslutningerne, men at batterier blot ikke kan stå alene, fordi batterier ikke i sig selv kan genere strøm.

Forsyningstilsynet har på baggrund af ovenstående vurderet, at Metoden ikke medfører negativ forskelsbehandling af batterier, idet alle typer batterier kan indgå i lokale sammenslutninger og frit kan benyttes i lokale sammenslutninger. Forsyningstilsynet har dertil vurderet, at det ikke er hæmmende praksis at stille krav om, at lokale sammenslutninger skal bestå af *både* produktion og forbrug, idet kravet ikke afskærer lokale sammenslutninger fra at anvende batterier.

Forsyningstilsynet henviser til elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, hvorefter tariffer skal anvendes uden forskelsbehandling. Tilsynet har hertil vurderet, at der ikke er tale om forskelsbehandling, når Metoden stiller krav om, at lokale sammenslutninger skal bestå af både forbrug og produktion.

Forsyningstilsynet finder dertil at Metodens krav om en minimumskapacitet på 25 kW er i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73, stk. 1, hvorfor tariffer ikke må urimelige.

Forsyningstilsynet henviser til argumentation under delafsnittet om "Antal kunder pr. sammenslutning" lige ovenfor, hvor Forsyningstilsynet vurderer, at Metodens vilkår ikke medfører forskelsbehandling eller diskrimination af de enkelte medlemmer i lokale sammenslutninger, fordi elkunderne behandles efter samme vilkår inden for samme kundekategori. Vilkåret om minimumskapacitet på 25 kW medfører derfor ikke forskelsbehandling af de elkunder, som er omfattet af Metoden pr. definition.

På baggrund af ovenstående gennemgang, har Forsyningstilsynet vurderet, at Meto-
dens vilkår om minimumskapacitet er i overensstemmelse med elmarkedsforordnin-
gens artikel 18, stk. 1 og § 73, stk. 1., 1. pkt.

Ændringer i lokale sammenslutninger som følge af nettilpasning

Et høringssvar har gjort gældende, at ændringer i aftaler om lokale sammenslutninger,
som alene skyldes netvirksomhedens forhold og som f.eks. medfører at et medlem må
udtræde af en lokal sammenslutning, først skal have virkning efter fem år.

Det er Forsyningstilsynets vurdering, at netvirksomheder skal have mulighed for at fore-
tage de nødvendige ændringer i elnettet af hensyn til en effektiv og omkostningseffektiv
drift.

Ændringer i elnettet, herunder netudbygning og omlægninger, kan medføre, at enkelte
medlemmer i lokale sammenslutninger ikke længere opfylder kriteriet om fysisk sam-
menhæng ved ikke længere at være tilsluttet den samme transformerstation som de
øvrige medlemmer. Dette kan medføre at medlemmet – ufrivilligt – må udtræde af den
pågældende lokale sammenslutning.

Forsyningstilsynet har vurderet at det i sådanne tilfælde er nødvendigt og rimeligt, at
netvirksomheden kan varsle en udtræden med et varsel på seks måneders plus løbende
måned.

Forsyningstilsynet har lagt det af Green Power Denmark anførte til grund, hvorefter der
med en længere varsling end 6 måneder plus løbende måned, er risiko for at øvrige
elkunder kommer til at betale for en reduceret tarif til lokale sammenslutninger, som ikke
afspejler reducerede netomkostninger. En opretholdelse af tariffordele uden fysisk be-
lastningsmæssig sammenhæng vil dermed kunne føre til en urimelig tariffordeling, hvor
øvrige elkunder reelt betaler for en reduceret tarif, som ikke afspejler en reduktion i
netomkostningerne.

Forsyningstilsynet har dertil lagt vægt på, at et medlems udtræden af én lokal sammen-
slutning ikke afskærer pågældende medlem fra at blive del af en anden lokal sammen-
slutning.

Derfor godkendes det anmeldte vilkår, hvorefter netselskabet kan ændre i aftalen om
lokal kollektiv tarifiering, når det fysiske tilslutningspunkt for en netbruger ændres, og
sammenslutningen dermed ikke længere opfylder kriteriet for geografisk sammenhæng.

Øvrige vilkår

Udover de ovenfor gennemgåede vilkår, indeholder Metoden en række øvrige vilkår,
som Forsyningstilsynet ikke har fundet det relevant at sagsbehandle.

Metoden indeholder blandt andet vilkår om, at en sammenslutning selv står for fordelin-
gen af den kollektive tarifopkrævning samt at medlemskabet af en sammenslutning er
koblet op på matrikelnummer, hvorfor en borger, der tilflytter et matrikelnummer, som er
medlem af en sammenslutning, aktivt skal betale gebyr til at dække administrationsom-
kostninger, såfremt borgeren ikke ønsker at være en del af den lokale sammenslutning.

Forsyningstilsynet har hertil vurderet, at der er tale om privatretlige forhold, som Forsyningstilsynet ikke har kompetence til at tage stilling til, jf. herved lov om Forsyningstilsynet § 3, stk. 3, hvorefter Forsyningstilsynet ikke behandler klager over civilretlige tvister.

Forsyningstilsynet har således vurderet at de ovenfor nævnte øvrige vilkår er af aftaleretlig karakter mellem den enkelte elkunde og den relevante modpart.

Vurdering af priselementer i Metoden

Abonnement

Green Power Denmark oplyser, at den nye metode medfører et årligt abonnement på ca. kr. 1.500 pr. sammenslutning til dækning af måling, administration, fakturering og indberetning.

Et høringssvar har gjort gældende, at prisen på abonnementet er for højt.

Green Power Denmark har i sine bemærkninger til de modtagne høringssvar i forbindelse med den offentlige høring af Metoden anført, at abonnementets pris, som oplyst i Metoden, ikke er endeligt fastlagt endnu og fortsat er genstand for evaluering af det administrative arbejde, der er forbundet med oprettelse af sammenslutningerne og den løbende håndtering af disse. Beløbet på abonnementet i den anmeldte Metode er derfor oplyst for at illustrere at der vil være et abonnement og at abonnementet vil være i dette prisleje.

Green Power Denmark oplyser videre, at sættes abonnementet for lavt, vil andre elkunder skulle oppebære omkostningerne. Green Power Denmark oplyser videre at prisen på abonnementet er et skønsmæssigt beløb fastsat ud fra en vurdering af de forventede omkostninger og samtidigt er incitamentsskabende for at etablere lokale sammenslutninger. Green Power Denmark oplyser dertil at prisen på abonnementet vil blive evalueret efter tre år for at sikre kriteriet om omkostningsægthed i medfør af elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Forsyningstilsynet bemærker, at Forsyningstilsynet ikke skal godkende eller tage stilling til størrelsen af anmeldte priser i den anmeldte Metode. Forsyningstilsynet har derfor heller ikke fået forelagt dokumentation for de faktisk afholdte omkostninger i forbindelse med opkrævningen af det pågældende abonnement. Forsyningstilsynet foretager dermed ikke en omkostningsvurdering ved denne tilkendegivelse. Beløbet på 1.500 kr. for det årlige abonnement har været en del af Forsyningstilsynets sagsoplysning, men Forsyningstilsynet har ikke godkendt beløbet.

Det er dermed en forudsætning for Forsyningstilsynets godkendelse af det anmeldte abonnement, at abonnementet er fastsat ud fra de forventede omkostninger, selvom Forsyningstilsynet ikke ved nærværende godkendelse har foretaget en prøvelse af omkostningerne.

I henhold til elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, skal tariffer afspejle de faktiske omkostninger. Dette kriterie gælder også efter elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Forsyningstilsynet har vurderet at under den forudsætning, at abonnementet er fastsat ud fra de omkostninger, som Green Power Denmark forventer at ville være tilknyttet til administrationen af lokale sammenslutninger og som netvirksomhederne reelt realiserer efter Metoden er taget i anvendelse, så afspejler abonnementet de faktiske omkostninger. Forsyningstilsynet vurderer på den baggrund, at abonnementet er i overensstemmelse med både elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1 og elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Forsyningstilsynet har lagt vægt på at alle elkunder, som er omfattet af Metoden, vil komme til at betale de omkostninger, der er forbundet med driften af lokale sammenslutninger, og at prisen er fastsat ud fra de forventede omkostninger, der er forbundet med den løbende drift af lokale sammenslutninger, hvorfor abonnementet vurderes at afspejle de faktiske omkostninger, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1.

Forsyningstilsynet har også lagt vægt på, at abonnementet deles af medlemmerne af sammenslutningerne og derfor ikke er fastsat urimeligt højt.

Forsyningstilsynet bemærker, at Metoden med denne tilkendegivelse tidsbegrænses til udgangen af 2027, hvor Tarifmodel 3.0 udløber. Forsyningstilsynet lægger dermed til grund for tilkendegivelsen, at Green Power Denmark evaluerer Metoden, herunder prisen på abonnementet, inden Metoden eventuelt videreføres efter udgangen af 2027.

Effektbetaling

Green Power Denmark har i Metoden anmeldt en fordeling mellem effektbetaling og energibetaling på henholdsvis 75 pct og 25 pct, hvilket betyder at en overvejende del af tariffen beregnes på baggrund af effekt.

Green Power Denmark oplyser i sine bemærkninger til de modtagne høringssvar, at Metodens element om effektbetaling giver sammenslutningerne en kontant besparelse, hvis sammenslutningerne kontinuerligt formår at nedbringe deres maksimale træk fra elnettet.

Green Power Denmark har oplyst, at effektbetaling er indført som element i Metoden da Green Power Denmark med effektbetaling kan se sammenhængen mellem en reduceret maksimal belastning af elnettet og et heraf reduceret behov for udbygning af elnettet og derved en besparelse i tariffbetalingen. Dette skyldes, at effektbetaling kan afspejle en reduktion af den maksimale belastning under en given transformerstation, som så derved kan give belastningsmæssige fordele og en reduceret tarif. Det er på denne baggrund, at effektbetaling på 75 pct er valgt i Metoden.

Forsyningstilsynet har den 24. juni 2025 taget Green Power Denmarks branchevejledning om tarifiering af kunder, der har en direkte linje, industriel egenproduktion eller hvor der på anden vis er samplacering af forbrug og produktion (Forsyningstilsynets sagsnr. 23/02305) til efterretning. Der er i branchevejledningen ligeledes en fordeling mellem effekt- og energibetaling på henholdsvis 75 pct og 25 pct.

Forsyningstilsynet henviser til tilkendegivelsens side 22 og frem, hvor tilsynets begrundelse fremgår (Forsyningstilsynets sagsnr. 23/02305).

Af tilkendegivelsen fremgår det, at den anmeldte branchevejledning skal afspejle omkostningerne, herunder afspejle de faktiske omkostninger for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger. Det betyder, at opskaleringen af effektbetalingen til 75 pct. skal afspejle de faktiske omkostninger for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1 og elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Forsyningstilsynet kan på det foreliggende grundlag ikke afvise, at branchevejledningens element vedrørende en opskaleret effektbetaling er fastsat således, at omkostningerne på baggrund heraf afspejler de faktiske omkostninger for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger, men anerkender, at spørgsmålet om det faktiske snit på 75 pct. kan diskuteres.

Sammenfattede finder Forsyningstilsynet i tilkendegivelsen, at der er behov for et bestyrket datagrundlag og dokumentation for omkostningsægtheden af en øget vægt på effektbetaling, hvorfor tilkendegivelsen er taget til efterretning indtil udgangen af 2027, så tilsynet har mulighed for at vurdere en ny branchevejledningen med et bestyrket datagrundlag hvad angår omkostningsægtheden af fordelingen mellem effekt- og energibetaling.

Forsyningstilsynet vurderer at det samme gør sig gældende for den Metoden i nærværende tilkendegivelse, der netop henviser til Green Power Denmarks branchevejledning om tarifiering af kunder, der har en direkte linje, industriel egenproduktion eller hvor der på anden vis er samplacering af forbrug og produktion (Forsyningstilsynets sagsnr. 23/02305).

Den 27. juni 2025 modtog Forsyningstilsynet Green Power Denmarks bemærkninger til tilsynets udkast til tilkendegivelse om Metoden, hvor Green Power Denmark i bemærkningerne gør gældende, at branchevejledningen bør tages til efterretning for en periode på mere end to år, så tilkendegivelsen ikke signalerer en generel usikkerhed omkring branchevejledningen.

Green Power Denmark foreslår at Green Power Denmark i stedet for tidsbegrænsningen inden for to år analyserer forholdet mellem effektbetaling og energitarifiering, og anmelde en eventuel justering af effektbetalingen ved behov.

Forsyningstilsynets skal understrege, at tidsbegrænsningen i denne tilkendegivelse alene knytter sig til usikkerheden om, hvorvidt den valgte fordeling mellem effekt- og energibetaling er tilstrækkeligt dokumenteret til at afspejle de faktiske omkostninger.

Forsyningstilsynet skal ligledes understøtte, at tilsynet på det foreliggende grundlag ikke kan afvise, at Metodens fordeling af effekt- og energibetaling er fastsat således, at omkostningerne på baggrund heraf afspejler de faktiske omkostninger. Det faktiske snit på 75 pct. bør dog bestyrkes af yderligere data, så Forsyningstilsynet får mulighed for at vurdere om kriteriet om omkostningsægthed i henhold til elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, er opfyldt med en tilstrækkelig sikkerhed til, at Forsyningstilsynet kan tage branchevejledningen til efterretning uden en tidsbegrænsning frem til udgangen af 2027.

Der er således tale om, at Forsyningstilsynet har behov for at kunne vurdere et mere omfattende datagrundlag, som dokumentation for kriteriet om omkostningsægheden af en opskaleret effektbetaling, før Metoden kan godkendes uden tidsbegrænsning.

Forsyningstilsynet forstår at denne dokumentation først kan forelægges af GPD når Metoden har været i anvendelse i en periode, hvorfor Forsyningstilsynet har valgt at godkende Metoden med en tidsbegrænsning til udgangen af 2027.

Det skal dertil understreges, at tidsbegrænsningen ikke knytter sig til en generel usikkerhed om Metoden, og at tidsbegrænsningen alene er indsat for at give GPD mulighed for at indsamle yderligere data angående elementet om fordelingen af effekt- og energibetaling, til tilsynets fornyede vurdering af Metoden ved en genanmeldelse uden tidsbegrænsning.

Samtidighedskorrektionsfaktor

Forsyningstilsynet godkender, at Green Power Denmark anvender en beregningsmetode, hvorefter effekbelastningen for sammenslutninger af elkunder opgøres med en afvejningsfaktor på 85 pct.

Green Power Denmark har oplyst, at samtidighedskorrektionsfaktoren anvendes ved beregningen af enhedsprisen for effekt og har til formål at sikre en rimelig og omkostningsægte tarifiering af lokale sammenslutninger af elkunder.

Efter elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, og elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt., skal tariffer være rimelige, objektive, ikkediskriminerende og omkostningsægte. Forsyningstilsynet vurderer, at Metoden lever op til disse krav for så vidt angår elementet om samtidighedskorrektion.

Baggrunden for elementet om samtidighedskorrektion i Metoden er, at elkunder ikke anvender elnettet samtidig, og at de sjældent udnytter deres fulde leveringsomfang samtidigt. Der er derfor i både netdimensioneringen og tarifferne indregnet en forventning om en vis samtidighedsgevinst, som betyder, at det fysiske elnet ikke skal dimensioneres til summen af alle elkunders maksimale træk. Når flere elkunder går sammen i en lokal sammenslutning, opstår denne samtidighedsgevinst – helt automatisk – uden at det nødvendigvis fører til en mere effektiv belastning af elnettet.

Hvis en lokal sammenslutning til fulde fik denne samtidighedsgevinst i tarifieringen, ville det føre til en økonomisk fordel for lokale sammenslutninger i forhold til individuelle elkunder, uden at der nødvendigvis er en tilsvarende netmæssig fordel, som Metoden har til formål at tilgodese. Der bør derfor ikke automatisk opstå denne gevinst til lokale sammenslutninger, alene fordi medlemmerne indgår en aftale om at agere samlet.

For at sikre, at lokale sammenslutninger tariferes rimeligt, men ikke får en fordel i forhold til individuelle elkunder, har Green Power Denmark lagt op til en afvejningsfaktor på 85 pct., hvormed en stor del af den samtidighedsgevinst, der opstår frem mod transformerstationen, fjernes i beregningsgrundlaget.

Green Power Denmark har oplyst, at fastlæggelsen af afvejningsfaktoren på 85 pct. er sket ud fra en skønsmæssig afvejning. Der er dermed ikke tale om en teknisk "korrekt"

faktor, men derimod om et skøn, baseret på analyser og vurderinger af en række eksempler på lokale sammenslutninger med forskellig størrelse, sammensætning og forbrugsprofil – herunder med og uden elproduktion og batterilagring. Disse eksempler er anvendt til at vurdere, hvilken grad af korrektion der i praksis vil være passende for at sikre en rimelig afspejling af faktisk netbelastning.

Forsyningstilsynet lægger herved til grund, at afvejningsfaktoren på 85 pct. således er et udtryk for Green Power Denmark bedste bud på en afvejningsfaktor, der giver tilstrækkeligt incitament til lokal optimering af netbelastningen, men som samtidig sikrer, at tariffen ikke indeholder en automatisk og ubegrundet gevinst til lokale sammenslutninger.

Green Power Denmark har således lagt op til en afvejningsfaktor baseret på en skønsmæssig kalibrering ud fra kriterierne om, at Metoden skal være rimelig, objektiv, ikkediskriminerende og omkostningsægte i henhold til elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1 og elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

På baggrund af ovenstående redegørelse har Forsyningstilsynet vurderet, at denne skønsmæssigt fastsat afvejningsfaktor på 85 pct. er det bedste bud på en rimelig, objektiv, ikkediskriminerende og omkostningsægte beregningsmetode, så lokale sammenslutninger – i modsætning til individuelle elkunder – ikke pr. automatik opnår en "rabat", som følge af den automatiske samtidighedsgevinst, men i stedet kan opnå en reduceret tarif som reelt afspejler de lokale sammenslutningers optimerede benyttelse af elnettet, som Metoden netop har til formål at tilgodese.

Det øvrige anførte i høringssvarene modtaget i forbindelse med Forsyningstilsynets offentlige høring af Metoden kan ikke føre til et andet resultat.

Andre forhold

Green Power Denmark har i sine bemærkninger til de modtagne høringssvar til Metoden oplyst, at såfremt Metoden godkendes af tilsynet, vil Green Power Denmark udarbejde konkrete regneeksempler, inklusive Metodens priselementer, som illustrerer fordele og ulemper ved at blive medlem af en sammenslutning.

Offentliggørelse af tilkendegivelsen

Denne tilkendegivelse vil blive offentliggjort på Forsyningstilsynets [afgørelsesdatabase](#).

Med venlig hilsen

Thomas vom Braucke
Kontorchef